

# DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN  
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT  
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ  
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Január 26-án

Az általános sztrájknak — a politikai — nagy, sokoldalú irodalma van. Magának az osztályharcnak, a kollektívizmusként írói és tudósai vitáztak a felett, hogy jogosult eszköz-e ez a munkásság politikai küzdelmeinek és ha igen, mikor, milyen körülmények mellett szabad azt proklamálni. Olyan véleményt is olvastunk, hogy az általános sztrájkra ugyanaz illik, mint amit jelszóul a lovagkőre pengékre marattak: „ne huzz ki ok nélkül — ne dugj vissza beszélet nélkül”.

Mi ebbe a vitába nem akarunk belégyülni, már csak azért se, mert a kompetenciánkat alig ismernék el. Megállapíthatjuk, hogy Magyarországon az utóbbi években sűrűn követték egymást a politikai tömegsztrájkok, anélkül, hogy azok a munkássztrájk teljességét magukba tudták volna vonni, anélkül, hogy azok eredménnyel jártak volna és anélkül, hogy azoknak demonstratív ereje és hatása arányban lett volna az áldozattal, amelyet a sztrájkban résztvevők maguk hoztak és amelyet mindazoknak kellett elviselniök, akiknek gazdasági létét az elvesztett munkanapok érintették volna.

Most újra és pedig mint halljuk 26-án

tömegsztrájkra készül a szociáldemokrácia. Ha szabad a tömegsztrájkokkal harcolni, akkor, elismerjük, most a munkásságot közvetlenül érinti a cél, amelyért a harcra készülnek. Az általános választójog alakulásától a munkásság politikai törekvései sokban függenek, és érthető, ha az osztályharc alapján szervezett munkások keveslik azt a politikai hatalmat, amelyre a kormány választójogi javaslata kilátást nyújt és többre igyekezzenek.

De bizonyára nem jelentőség nélkül való véletlen, hogy a szociáldemokrácia ugyanakkor tüzi ki a tömegsztrájk jelszavát lobogóira, a mikor ugyancsak a munkásság szervezetei az egyre jobban terjedő és nyomasztó munkanélküliség dolgával kénytelenek foglalkozni és követelnek ellene orvoslást. A gazdasági válság, a tőkének mind nagyobb visszavonulása és megszorulása az üzemek egész sorát szünteti be, más üzemeket pedig a munka korlátozására készítet. Egyes iparágak, mint például az építőipar egyenesen a teljes téltlenség sorsát várhatják. Tehát egyre nagyobb számmal válnak dologtalanná és fölöslegessé a munkások és a munkának ezen fölöslegessége a kivándorlással se lehet lecsapoltatni, mert a világot elárasztó krízis mindenütt hasonló állapotokat teremtett.

Lehet, hogy ennek nincsen köze az általános sztrájkhoz és az általános választójoghoz. A munkások szervezkedését két mezőre szokták osztani: az egyik a gazdasági, a másik a politikai. Lehet, hogy az a főfogás: a munkanélküliség elleni harc a gazdasági szervezetek dolga, a választójog ellenben a politikai táboré. Lehet: de mégis a közvélemény elé áll a kérdés: lehet-e, szabad-e, még a munkások érdekében is, — napokra terjedő tömegsztrájkot rendezni olyan időben, amikor a gazdasági bajok súlyát a munkások tízezrei sínylik meg és a mikor ezeket a bajokat épp egy tömegsztrájk hatása fokozhatja nemzeti katasztrófává.

Szép, lelket fölemelő, imponáló jelenség a munkás önfeláldozása, aki odaadja egy heti keresetét, többet, mint a mennyit a gazdag ezresei jelentenek, a maga, az utódai jogainak kiküzdéséért. De ugyanilyen szép a bolgár katona önfeláldozása, aki otthagyva családját, gyermekét, belerohan a török ágyutüzbe, azért, hogy Nagy-Bulgária egy tartományt nagyobb legyen. És a higgadtan, felvilágosodottan gondolkodók mégis azt mondják: azért, hogy Bulgáriából valaha Nagy-Bulgária lehessen, nem lehet követelni egy embertől az életet, egy családtól az apát. Nos, a

## LEGJOBB FEHÉRNEMŰEK FEKETÉNÉL.

### Tengerparti regény.

Írta: Sipos János.

- Kezeit csókolom.
- Jó napot Béla.
- Hova igyekszik Gizuska?
- Hazafelé megyek. Nem tart velem?...
- Kérni akartam, hogy engedje meg.
- Ugyan!? ... Ezt tölem, kérni? ...

A férfi hozzácsatlakozott az aranyhajú, kékszemű, szép, mosolygóarcú leányhoz. Megfogta a feléje nyújtott keztyűs kis kezcskét s melegen, forrón, hódolattal megcsókolta.

A leány elpirult kissé a szokatlanul forró kezcsókra s szégyelnősen lesütötte fejcskáját. Lelkében hirtelen szokatlan melegség ömlött el.

A kezcsók és a férfinék, ideáljának látása régi, kellemes emlékeket ébresztett föl szívében s boldogan futotta végig gondolatban a kettőjük között már régen kifejlődött bájos kis idillt, de egyszerre hirtelen össze-rezrent a boldog visszaemlékezés hatása alatt fölemelt fejcskájé visszaesett gyönyörű, telt keblére. Korallpiros, piciny aikai fájdalom-

san reszketek meg az erővel visszafojtott zokogástól, mely küzdelem külső jeleiként csak két, visszafojtani nem tudott könnyesepp reszketett pár percig hosszú, selymes pilláin.

Béla, a férfi azonban nem vette észre a lány küzdelmét. Szívét határtalan boldogsággal töltötte el a lány látása és az, hogy ott haladhatott oldalán.

— Hogy érzi magát, — kérdezte végre akadozva, hosszú szünet után, mely alatt állandóan a lányt nézte. — Oly régen nem láttam s a maga kedves levelei is oly régen elmaradtak — folytatta. — Már csaknem egy fél éve, hogy hirt sem hallottam magáról.

Giza, a lány összeharapta aikait, szemébe pedig hirtelen könnyek toltak. Az elmúlt utolsó fél évre való emlékeztetés a szenvedések egész sorozatát keltették föl lelkében.

— Giza, Gizuska, miért sir? — kiáltott föl ijedten Béla, midőn meglátta a leány szemét elborító könnyeket. Lelke, mely eddig boldogságban sütkézett, hirtelen elkomorult s valami sejtelmes előérzett vett erőt rajta.

A leány nem felelt. A két év előtti boldog napokra gondolt, miket Bélával eltöltött. Gondolatban átfutotta szerelmük kezdetét, a Béla

vallomását és annak folytatását, végig...  
Egész mostanig.

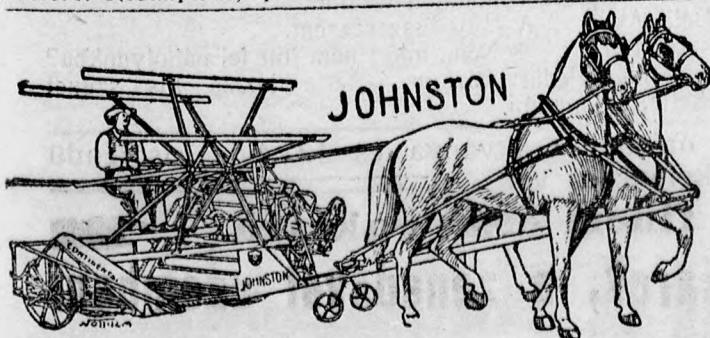
Gyönyörű mosolygós tavaszi nap volt. Körülöttük a kertben virágoztak a fák, melyeknek édes, mámoros illata csordultig töltötte a szenvedélyes érzelmektől amugy is telt szíveiket... Ő a vén, nagy almafa alatti hintán ült s Béla mosolyogva hintáztta. Álmodozva szemlélték maguk körül az élet ébredését s szinte észre sem vették, hogy a hinta megállott... Bélának a keze a köteleken válláig csuszott, az ő feje pedig hátrahanyatlott és... és aikaik egy hosszú, forró csókban forrtak össze. A vén almafa ágain abban a percben megszólalt a csalogány, melyre csapongó jókedvű, különböző madaraktól származó s különböző hangu madárdal hangzott fel... Mily vidám is volt minden a csók után! Még a nap is melegebben tüzött le. Az az egy néma csók minden vallomásnál ékebben beszélt! Az talán képes lett volna még az ősz hervadását és a tél fagyát is viruló tavasszá varázsolni. Egy fél évig éltek szerelmük verőfényében.

Egy fél év múlva aztán, szomorú, esős őszi napon, elutazott Béla. Fölment Buda-

**Bächer—Melichár gépgyárak fióktelepe**  
kizárólag

**Ráhmer Sándornál Debreczen,**  
**Piacz-utca 43. sz. (a Dreher mellett).**

A „JOHNSTON” kéveköti aratógépek és az amerikai tengeri-termelő eszközök egyedüli bevásárlási forrása. :: :: ::



választójog nagy, hatalmas cél, a munkásosztály egyik legszebb célja, de ma, az általános inség előtt, a gazdasági csapások idején még azért se lehet kívánni az önfeláldozást a munkástól.

Arról, hogy a tömegsztrájknak nem lehet az a kényszerítő ereje, amely a kormányhatalmat elhatározása megmáskosítására bírhatná, nem akarunk szólni. Belgiumban sokkal nagyobb a munkásság, sokkal szervezettebb, politikai befolyása is nagyobb és a politikai tömegsztrájkot mindenesetre a mai és az itteni anyagi viszonyoknál jobbak között szervezte az uralkodó klerikalizmus ellen és az mégis meddő maradt. Hogy lehetne tehát több kilátása itt a sztrájknak ma, amikor a munkások ellenállási alapjait a munkanélküliek tizezrei veszik igénybe?

A választójogért való harcnak a parlamentben kell lefolyni és az ott is fog lefolyni. Küldjék be oda a munkások az ellenzéki politika amerikaióit, akik eddig a munkásokkal való barátkozás kellemeit és népszerűségét élvezték; most fizessenek érte és küzdjék ki a munkások számára a demokratikusabb, több jogot adó választóreformot. És folytassák a munkások az agitációt, a politikai harcot a végsőkig; de a „végsőt”, az általános sztrájkot kapcsolják ki a harci taktikából, most, amikor az a legnagyobb veszteséget és kárt jelentené egy országban, amely már további veszteségeket alig bír ki; most, amikor annak egyéb maradandó hatása alig lenne, hogy az önkéntes sztrájkolók egy részéből önkéntelen munkaszünetelők, munkátalanok lennének. A munkásság eddig is eleget áldozott és még fog áldozni a választójogért; most másokon a sor, hogy tegyenek érte. De áldozott vért, életet, munkát, szenvedett, lelkesedett, küzdött, harcolt, most szenvedjenek, lelkesedjenek, küzdiének mások is.

pestere, készülni az ügyvédi vizsgára. Oh, mily szomorú volt a magány. Csak ekkor tudta meg, hogy mi volt neki Béla? Életadó napsugara, mindene! Csak levelei hoztak vigasztalást szomorúságára! Attól kezdve csak az a nap volt örömteli, melyen levelet kapott — tőle.

És alig, hogy elment, megjelentek házuknál az udvarlók. Igaz, hogy csaknem valamennyit elriasztotta bántóan éles modora és csekély hozománya, de egy, akit a legjobban gyűlölt mind között, a város főmérnöke, Bánáti Imre állandó maradt. Azt nem tudta elriasztani sem bántó modora sem pedig az, hogy csekély hozománya volt. Egy egész évig kitarított vele, egy év múltán pedig — megkérte a kezét.

Visszautasította. Bánáti azonban nem törte meg a kudarc. A visszautasítás után szüleitől kérte meg! Oh, mily kínosak voltak ezek a napok! Hányszor vette elő az — Ő — fényképét, hogy erőt merítsen látásából! Hányszor fűrösztötte meg könnyeiben! Hányszor, de hányszor aludt el képével s ébredt ugyanazzal. Hányszor csókolta össze naponként a tőle jött leveleket! De írni nem irt róla, csak magába fojtotta szenvedéseit. Szegyenelt arról írni neki.

Szüleit ugyanis elkábitotta a fénves „partie” és odaigérték Bánátihoz. És megkezdődött a rábeszélés. Hítségőnek, csalónak bélyegezték Bélát, az ő Béláját, nagyított mér-

## Készen a vízvezeték

### E hó 20-án lesz már víz

A város vízvezetési bizottsága ma délután tizenkét órakor tartotta meg ülését, a melyen a vízművek építésvezetője, Pazár István főmérnök nyilatkozatából és bejelentéséből arról értesült a bizottság és a nagy nyilvánosság, hogy a vízvezetési művészen van. Még csak a gépházban vannak kisebb tatarozási, simítási munkák s e hó 21-én már vízvezetési vizet kap Debrecen város közönsége, a vízvezeték már üzemben lesz. Még az üzem előtt ki kell próbálni a gépeket, kiöblögetik a csöveket és víztartót s azzal megindul a vízszolgáltatás. Örvedetes dolog, mert végre a közegészségügy eme fontos eszköze is birtokában van a városnak s mert ezzel egyik legnagyobb és legszükségesebb közművet létesítette, ami Debrecenben, e vízszegény városban hatványozott mértékben bir nagy jelentőséggel.

A bizottság ülésének lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak az ülésen Kovács József polgármester elnöklété alatt Körner Adolf főjegyző, Szabó Kálmán tb. főjegyző, Nagy József főszámvevő, Borsos József h. főmérnök, Tóth Emil dr. tanácsnok, Haty Kálmán vízmű lefűgyelő mérnök, Debreceni Jenő világiatási vállalkozó igazgató, Pazár István építésvezető főmérnök, Fejér Ferenc dr., Latinovits Mihály, Tóth István, Várady Géza. Orendt Alfréd mérnök.

Haty Kálmán vízműfelügyelő ismertette a Világítási és Vízmű Részvénytársaság beadványát, amelyben jelentette, hogy a Zsigmond-féle ellenőrző kut összekötő csatornáját és aknáját nem hajlandó fölépíteni, mert műszaki és szakértői fölvételek megállapították, hogy a csatornaszelvény nem felel meg a föltételeknek.

Pazár István azt hiszi, hogy a cég valószínűen kevesli a 13000 koronát s azért akar visszalépni, mert már rá is fizetett.

A bizottság elfogadta Pazár Istvánnak e tárgyban tett amaz indítványát, hogy a város ragaszkodik a munkának a cég által való elvégzéséhez.

tékben ismertették vele szegénységüket, kiszínezték a rája váró boldogságot, gazdagságot, meg és kitagadással fenyegették úgy, hogy szinte nem volt megállása. Mindenütt és minden időben üldözték vele.

Neki félt írni, hogy védelmet, tanácsot kérjen tőle, és ereje törni kezdett. Fényképe, hogy hogynem szülei kezébe került és azok nem adták azt elő. A — tőle — jövő leveleket sem kapta meg attól kezdve.

Még huzta, halasztotta a dolgot karácsonyig, de tovább már nem tudta. Nem volt senkije, aki bátorította volna szülei támadásával szemben, hát — mindenbe beleegyezett. Karácsonykor megtartották az eljegyzést! És attól kezdve már nem volt szabad írni. Kimagyarázó levelet pedig nem mert küldeni neki, meg azt is érezte, hogy nincs ereje hozzá megírni. De Béla azért küldte továbbra is szorgalmasan a leveleket.

Mily kínokat állott ki, midőn nagy furfanggal hozzájuthatott egy-egy levélhez és elolvasta! Hogy belenyilallott szívébe a régi édes emlék! Azok a szerelemtől epedő sorok mily mérget törtek szívébe! És még nem is volt szabad válaszolnia egyre sem. Pedig — úgy érezte — oly jól esett volna kiönteni keserveit előtte!

Tegnapelőtt aztán hazaérkezett Béla. Akkor, midőn őt már csak pár hét választotta el az esküvőtől, midőn — ugyszólván — már mindennek vége. Most ott megy mellette, az

Bejelentette még Pazár István főmérnök, hogy a Budapesti Szivattyú és Gépgyár Részvénytársaság leküldte a gépberendezéseket, amelyek közül azonban egy talajlemez eltört szállítás közben. A késedelemért a város pönalét követelt, de ezt a cég megtagadta azzal, hogy a szivattyúk fenéke vízben állt, a munkahely fűtetlen volt, a falakon víz szivárgott be s nem lehetett dolgozni.

A bizottság kimondta Körner Adolf főjegyző és Pazár István nyilatkozata után, a melyben a védekezés állításait cáfolták meg, hogy a pönaléhoz való jogát a város föntartja, de e kérdésben csak később határoz.

Borsos József h. főmérnök bejelentette, hogy a főgépész állásra 16 pályázó jelentkezett, akik közül hármat a következő sorrendben ajánl: Kiss György gépész. Czeglédy Károly villamossági szerelő és gépkezelő, Balla Gábor gépész. A bizottság Kiss Györgyöt ajánlja ez állásra.

Az építésvezető bemutatta még a közutakat tervét és helyeinek megjelölését, amelyeket a bizottság azzal fogadott el, hogy a közutakat lehetően fiakker-állomások közelében kell elhelyezni. A víztorony világítására, elkerítésére és ideiglenes befedésére vonatkozóan határozott még a bizottság.

Ezután tette meg jelentését Pazár István építésvezető a munkálatok állapotáról. Bejelentette, hogy az összes munkák, csőfektetések, gépek, exhausztorok, szivattyúk elhelyezése készen van, a főszivattyú és víztorony is kész és csak azért nem indították meg már eddig is a vízművet, mert a gépházban a törmeléket kellett eltisztítani, apró javítások, simítások folynak s mert az exhausztornál konzolemelvényeket építettek. A víztoronynak a csővezetékkel való összeköttetése is megtörtént, úgy, hogy már meg lehetett volna indítani a vízművet. Ez azonban csak e hó 21-én fog megtörténni, előbb még a csöveken szoritják keresztül a vizet, a víztartót öblögetik ki. — Az első időben persze lesznek apróbb fönnakadások, amíg a gépeket — műszaki kifejezés szerint — be nem iáratják.

A bizottság meglegedéssel vette tudomásul a bejelentést s elhatározta, hogy a vízmű megindításán részt vesz.

oldalán, most . . . most kiöntheti előtte szívének keserveit, elmondhatja, hogy mit, mennyit szenvedett mióta elment, elmondhat neki mindent, mindent . . . És ketten talán meg tudnák csinálni, helyre tudnák írni azt, amit ő elhibázott . . . Kishitűsége miatt . . . Hiszen megtenné, csak lenne bátorsága hozzákezdenni!

Béla ezalatt ijedten szemlélte a régi emlékeken s a keserves jelenen gondolkozó Gizát. Lépteik alatt frissen, üdén csikorgott a hideg, fagyos hó, a lehanyatló, melegenélküli téli nap pedig aranyvörös sugarakat vetett a palotasorok tetején pompázó szűzfűzér hóra.

— Giza, Gizuska mondja miért haragszik reám? Mivel bántottam meg? — kérdezte Béla végre reszkető, elfogult hangon, midőn meglátta a nő arcán a fölindulást.

— Én, magára? . . . Hiszen mit sem tett ellenem. Mi okom lenne hát rá?

Béla komor gyanakodással szegte le fejét és nézett maga elé. A lány csodálkozó látszó hangja nem tudta megnyugtani. Érezte, sejtette, hogy van valami titka a leánynak, amit nem közölt vele.

— Jól mulatott tegnap este a színházban? — kérdezte végre hosszabb szünet után, hogy mégis mondjon valamit.

A lány összeresztett.  
— Nem, miért nem jött fel páholyunkba? Pedig vártam — tette hozzá kis szünet multán.

a szegedi hirneves Brauswetter órásnak tanítványa és 12 évig elsőrendű szakmunkása volt.

**Csakis szolid, finom órák raktára.**  
**Csapó- és Vár-utca sarok, a zenedével szemben.**



## Akció az élelmiszer-drágaság ellen.

A földművelésügyi miniszter és a MGyOSz.

Pár excellence állattenyésztő és földműves vidéknek tartják általában a mi vidékünket s mégis tudvalevő, keservesen ismeretes, hogy mi eszünk itt Debreczenben legdrágább húst és a legsilányabbat is, a zöldségtermékeket pedig meg sem tudjuk fizetni. Már nem is merünk e miatt panaszkodni. Kinek? Hát törődik velünk valamiféle formában is a mi földi gondviselésünk? De ha már az nem törődik, legalább annyit kellene megtennie, hogy figyelemmel kísérje és elősegítse azokat a törekvéseket, amelyeket egyesek, a kormány, vagy a testületek jóakarátának köszönhetünk. Ilyen törekvés például a magára hagyott derék főkapitányunké, a kormányé és a gyáriparosoké, különösen ezek egyesületének debreczeni fiókjáé, amely különösen az ipari munkások részére kíván valami enyhítést nyújtani a tűrhetetlen helyzetben.

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter tárcájának költségvetésébe új tételként 200.000 koronát vett fel zöldségtermelési telepek és kertgazdaságok létesítésére, berendezésére és segélyezésére, azonkívül szintén új tételként 40.000 korona szerepel a kertészeti termékek piaci árának nyilvántartására és azok értékesítésének szervezésére.

A miniszter elhatározása, hogy költségvetésébe ezuttal először jelentékeny összeget vett fel, a kertészeti termékek piaci árának nyilvántartására, kétségtelenül lehetővé fogja tenni, hogy teljesen világos képet nyerjünk a tényleges helyzetről, míg most csupán egyes kirívó jelenségek megállapítására szorítkozhatunk s bizonyos, hogy ez adatok nemesak a legteljesebb mértékben igazolni fogják a miniszter nagyjelentőségű kezdeményezését a zöldségtermékek termelésének szervezését illetőleg, de indító okot fog szolgálni arra, hogy ez akció szélesebb körben folytatassék. Annál is inkább szükségesnek látszik ez, mert például Debreczenben is a helyi viszonyok teszik indokolttá a kertészkedéssel ezidőszerint nem foglalkozó gazdaközönség és az ipari

munkásság érdekében egyaránt a zöldségtermékek termelésének állami közreműködés mellett való fokozását.

Bár az állami kertészeti telepek létesítése különösen, ha sikerül a birtokos gazdákat is rávenni az intenzívebb kertművelésre, előreláthatóan lehetővé fogja tenni a debreczeni piacnak zöldségtermékekkel való megfelelő ellátását úgy a mennyiség, mint ár tekintetében, a miniszter kezdeményezése úgy fogja a mindenképpen kívánatos eredményt leginkább elérni, ha a termelés szervezése mellett gondoskodás történik az értékesítés megfelelő szervezéséről is és pedig oly módon, hogy a fokozott termelés értékesítése a helyi piaci árártól lehetőleg függetleníthessék. A munkásság a fogyasztók jelentékeny kontingensét alkotja, az értékesítés szervezése tekintetében tehát első sorban figyelembe veendő tényező. Másrészt kétségtelen, hogy a kisbirtokos osztály oly módon lesz a kerti művelés számára legkönnyebben megnyerhető, ha termékeinek meghatározott áron való értékesítését már előre is biztosítottak látja. Az állami kertészeti telepeknek, a környékbeli érdekelteknek a kertészeti művelésre való kitanításán kívül, legfőbb hivatása tehát az lenne, hogy érintkezésbe lépjen az érdekeltektől gyárakkal, nagyobb mennyiségű kerti termékeknek méltányosan megállapított fix áron való átvételét előre is biztosítsák s e szerződések birtokában igyekezzenek rávenni a környékbeli birtokosokat kerti művelésre, azokat ellássák a szükséges utasításokkal, természetesen legalább az első időben megfelelően ellenőrizvén termelésüket.

A M. Gy. O. Sz. drágasági ankétján Hatvany József báró vetette fel a termelési eszközökkel való fejlesztésének eszméjét, amelyet több gyár a maga munkásai érdekében máris sikerrel megvalósított s kétségtelen, hogy a mi gyárainkban is meg lesz a hajlandóság arra, hogy az állami kertészeti telep igazai céljainak megvalósítását a maguk részéről is előmozdítsák.

Ebben a tekintetben a Szövetség legnagyobb készséggel már is följárta közreműködését s azt hisszük, hogy ha Debreczenben már a jövő tavasszal ily kertészeti telepet létesítenek, a termelés értékesítésének ekként való szervezése a Szövetség debreczeni fiókjá

utján lenne gyakorlatilag a fogyasztók nagyobb kontingensét illetően keresztülvihető.

Mindenesetre szükséges azonban, hogy a város maga se zárkózzék el a közreműködéstől, támogatástól, amihez első sorban az kell, hogy a hatóság e kérdés iránt legalább — érdeklődjék.

## Mégis államosítják a rendőrséget

Pekáry Ferenc Debreczenben

Régen huzódó tervek és viták állandóan napirenden tartják a vidéki városok rendőrségeinek államosítását. Kétségtelen, hogy a rohamosan fejlődő magyar városok közbiztonsága s az ország egyöntetű közrendje sürgeti az államosítást, mert a városi rendőrségek fentartása és tovább fejlesztése olyan terheket ró a városokra, amelyeknek megfelelni nem tudnak.

Most úgy értesülünk, hogy ez a régi terv a közeljövőben a megvalósulás stádiumába jut. A városok vezetői illetékes helyről nyert értesülés szerint úgy tudják, hogy a belügyminiszteriumban már elkészültek az általános tervekkel s az 1913-ik év végére már kész törvényjavaslattal fog a belügyminiszter előállni. Pekáry Ferenc miniszteri tanácsos, aki a vidéki rendőrségek államosításának tervezetét kidolgozta, már elkészült az általános tervekkel, csupán még az egyes városok helyi viszonyainak tanulmányozása szükséges, mert a miniszteriumban tisztában vannak azal, hogy nem lehet teljesen egységes rendőrintézménnyel fecsereíteni a különböző viszonyok közt fejlődő városi rendőrséget. Épen ezért Pekáry Ferenc miniszteri tanácsos ebben az évben tüzetes tanulmány tárgyává fogja tenni a speciális vidéki rendőrségi viszonyokat. Sorba meg fogja látogatni a vidéki városokat s a helyszínen fog tájékozást szerezni a fentebb leírt körülményekről.

Pekáry Ferenc körútjában elsősorban Debreczenben látogatja meg s úgy tudják, hogy ez a látogatás már februárban meg fog történni. A miniszteriumban készen fekvő tervek sze-

— Fölöslegesnek tartottam alkalmatlankodni. Meg láttam, hogy eléggé szórakoztatja a főmérnök ur, — mondta mintegy feleletül, neheztelve Béla.

Gizának arcáról eltűntek a finom vérrózsák. Fehér lett, mint a frissen hullott hó.

— Már mióta elment . . . udvarol — nyögte ki elcsukló hagnon, míg szemeiben ismét megjelentek a könnyek.

Béla meglepetten fordult Gizához.

— Gizuska, kérem, mondja meg, mi bántja? Mit titkol előttem? Már régen figyelem, ne tagadja tehát hanem mondja meg mért olyan kiűzött?

Giza görcsös zokogással felelt a kínos kérdésekre, nem törődve az utcán járókélők bámészkodva kutató pillantásaival, sem pedig a Béla meglepődésével. A Bélának kérdéseiben megnyilvánuló sejtelmes előérzet kimondhatatlan kínokat okozott lelkének.

És ezek mellé csak most kezdte érezni, hogy az annyi ideig féltő gonddal ápolt szerelem, melyet az eljegyzés óta még önmaga előtt is eltitkolt, most ujult erővel tör föl szívéből! Ugy érezte, hogy inkább választaná a halált, mint, hogy tőle, Bélától elszakadjon. És mégis . . .

Irtózatossá gyötrelmeket szenvedett.

Most, hogy együtt volt vele, elgondolta, hogy most már semmi akadály sem lehetne más és nincs is boldogságuknak mint leendő férje, vőlegénye, Bánáti Imre. Ha az nem volna, most nem kellene gyötörödni, hanem boldoggá lehetne egész életén át, olyan, mint volt alig másfél éve . . .

Szive még nagyobb gyűlölettel telt meg boldogsága megrabólja iránt s most már utálta is, gyűlölte is egyszerre vőlegényét.

Béla értelmetlenül, bámulva ha'adt a zokogó leány mellett. Látta, hogy hiába kérdezné, hogy mi bántja, hát komor gondolatokkal terhelten rőta a lépteket s csak néha-néha nézett lopva a kínosan vergődő leányra. Anynyit már érzett, tudott, hogy valami nagy, rettenetes titok bántja Gizát, az ő Gizáját, de hogy mi és milyen természetű az, arról fogalma sem volt.

Giza azonban nem tudta tovább magában tartani a szívét emésztő titkot.

Egy elhagyatott, néptelen sétateren mentek át, hol a havas ágakon kicsiny verebek gubbasztottak, bizalmasan nézve le az alattuk elhaladó párra, miközben halkán, dideregve sipogtak.

Ott egyszerre hirtelen megállott Giza, ajkai összerándultak a fájdalomtól s görcsös, fuldokló zokogás közben a Béla karjaiba vetette magát.

— Ölj meg Béla . . . most, most, itt, a karjaidban haljak meg, mert itt a te kebleden még az is boldogság . . . Ölj meg, mert nem vagyok érdemes szeretetedre, még arra sem, hogy szóba állj velem.

Béla vegyes érzelmekkel szorította magához a karjai között vergődő leányt s gyöngéd bámulattal nézve Gizára, az izgalomtól s a kíváncsiságtól üzve kérdezte:

— De édes Gizuskám, mondd, hát mi bánt? Miért ez a fölündulás? Gizuskám, ese-

dezem, ne hagyj kétkedni, mondd meg, hármire rettenetes is az a titok, melyet magadban rejtgetsz.

A leány kinyitotta a fájdalomtól valószínű könnyárban uszó szeméit.

— Istenem, mennyit szenvedtem mióta elutaztál — suttogta a visszaemlékezés hatása alatt megborzongva.

— Édes Gizám — rebegte gyöngéden Béla. — De most már nem fog egyikünk sem tovább szenvedni . . . Holnap, nem, még ma megkérem kezéd! . . .

Giza egész testében megreszkedett.

Tehát Béla még nem is seiti az őket elválasztó nagy akadály létezését!

— Lehetetlen . . . suttogta. — Én . . . én Bánáti Imre menyasszonya vagyok!

Mintha villámcsapás érte volna, tántorodott meg Béla. Vére eltűnt arcából s pillanat alatt olyan halvány lett, mint a frissen hullott hó. Csak a szemeiben gyult föl valami vészesség láng.

Karjai, melyekkel Gizát magához szorítva tartotta, lehullottak annak derekáról, feje pedig a mellére esett.

Egyszerre összeszedte magát. Fejét fölemelve merészen nézett szembe a leánnyal. Majd hátralépett, udvariasan meghajította magát és eltávozott . . .

Agyára halálos zsibbadtság nehezedett, mely lassan-lassan minden tagjára kiterjeszkedett. Szemeit égő tűzkarikák vették körül, melyek piciny körök alakjában táncoltak szemei előtt.

# Megkezdődött az alkalmi nagyvásár

**LANTOS** Csipkeáruházában Sas-u. 4. Tiszta selyem harisnya minden színben, párja 6 korona

rint a rendőrséget teljesen el fogják választani a közigazgatástól, de azért a rendőrkapitány a rendőrséggel kapcsolatos ügyekben szavazati joggal bír referense marad a tanácsnak és hivatalból tagja a képviselőtestületnek. Egyik kívánsága lesz a belügyi kormányának a városokkal szemben a külön rendőrségi épület és mivel a rendőrségi államsegélyből telik ennek fölépítésére is, annak anyagi akadály nem is lesz.

Nálunk Debreczenben pedig már nemcsak a tervek vannak készen, de a költségvetés is elő van irányozva s a városnak egyik legközelebbi építkezési programját képezi a rendőrségi palota felépítése. Ugy, hogy már a tavasszal el is kezdhetik annak munkálatait.

## A posta és a bejelentő hivatal

### Két hétig vesztegel egy levél

A magyar királyi postáról mindig a legjobb véleménnyel voltunk. Különösen a kézbesítési osztály működik precízen, olykor csodálatos lelkiismeretességgel. Tudunk eseteket, hogy képviselők, művészek, írók leveleit, a melyek semmi közelebbi címmel ellátva nem voltak, a legnagyobb pontossággal juttatta el az intelligens elemekkel dolgozó, soha zavarba nem jövő postahivatal: Budapesten és más nagyobb vidéki városban is.

Annál meglepőbb ránk nézve az az eset, melynek magunk lettünk a részesei, akik egy karácsony előtt feladott levelezőlapot csak tegnap, két hét után kaptunk a kezünkhöz. Addig — ugyálszik — a bejelentő hivatalban feküdt, mely a levelezőlapon látható felülbélyegzés szerint csak *tíz nap mulva* tudta az eléggé ismert címzett lakását kinyomozni s a postának újból való kézbesítés végett átadni.

Nem vindikálunk magunknak semmiféle kivételes elbánást, vagy megkülönböztetett kitüntetést, de elvárjuk a bejelentő hivataltól, hogy a köztéren szereplő városi emberek, uj-

ságok, hírlapírók, színészek és más nyilvánosan szereplő egyének, kereskedők, iparosok, szóval napról-napra levelező egyének címeit akkor is ismerje, ha azok a nekik szánt postai küldeményen feltüntetve nincsenek.

Viszont ez a bejelentő hivatal is olyan hivatalnokokból kell, hogy szervezve legyen, akik legalább a napról-napra *szereplő egyének neveit ismerjék* s ha már a posta mereven ragaszkodik a szabályokhoz, ezek a hivatalnokok ne várják, míg sor kerül a dabra, hanem azt momentán intézzék el a rendelkezésükre álló ügyiratok alapján. — Mert az igazán a legnagyobb felületességnek róható fel, hogy *a levelek hetekig heverjenek a hivatalban*, anélkül, hogy azok rendeltetésére ez a hivatal figyelemmel lenne s a postának a maga fürgeségével sietne segítségére. Melyet, amikor nem tud, vagy nem akar teljesíteni, bebizonyította, hogy *hivatásdval nincsen tisztában* s azt a célt, amelyre nagy áldozatokkal alakult, betölteni nem tudja.

Igy nemcsak a közállapotok javítását nem szolgálja, hanem még a posta gyorsaságát és lelkiismeretességét is gátolja, mert ez nem igyekszik a maga körében nyomozni a küldemények címzetei után, hanem az utasítások szerint a bejelentő hivatalra hárítja e téren a felelősséget. Aminek kinövései már érezhetők is s nem ez az első eset, hogy két hétig hanykolódik kézbesítetlenül valamely levél, melynek címzett tulajdonosa csaknem naponként kap egy-két helyről megkeresést.

Ajánljuk az esetet a szakközvegek figyelmébe!

(gy. zs.)

**ZICHY JÁNOS GRÓF DISZPOLGÁRSÁGA.** Pécsről jelentik: Kedden monstre-küldöttség szándékozott menni Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy átadja neki a város diszpolgári oklevelét. A miniszter értésére adta a polgármesternek, hogy nem kívánja a küldöttséget Budapestre fűrésztani és azért a jövő hét egyik napján a diszoklevél átvételére Pécsre érkezik. Pécsert a minisztert ünnepes fogadtatásban fogják részesíteni.

percig megkövülten nézett a látszólag hidegen tovahaladó férfi után.

Kiáltani akart, visszahívni a férfit, karjaiba vetni magát, megkérlelni, kiengesztelni és elhívni őt messze, nagyon messze innen, ahol senki nem ismeri őket, ahol teljesen szerelmüknek élhetnek s ahol nincs annyi fájdalmas emlék... Kinyitotta a száját, de a láztól kiszáradt torkán egyetlen hang sem fért ki. Még azt látta, hogy Béla, az ő Bélája eltűnik az esthományban, aztán életlenül esett a puha, hóval bevont földre...

Másnap délután folyt le a Béla és a Bánáti párba. Az első lövés nem talált, a második lövés a tüdejét furta át Bélának, ki csaknem három hónapig élet-halál között lebegett. Három hónap mulva aztán megfordult a betegség és egy év mulva Béla már ismét egészséges ember volt. Egy év múltán feleségül vette egy gazdag bankár leányát.

Gizát csak késő este találták meg eszméletlenül fekvő a földön, az arra haladó munkások. Rögtön a mentőknek telefonáltak, akik szülei lakására szállították az eszméletlen leányt.

Egy félév mulva pedig márványfehér arccal, lázban égő szemekkel és a fájdalomtól összeszoruló szívvel mondta el az igent — Bánáti Imrénnek. Még aznap a városban maradtak, másnap pedig, a májusi hajnalpir első sugarainál már a vonatban ültek, mely rohanva száguldott velük előre, le a déli-dékre, Olaszországba, a szerelem hazájába.

## Debreczen mulasztásai.

### Elhanyagolt értékek.

(s—s.) Hogy miként kell valamely utcát forgalmassá, élénk üzleti jellegűvé tenni, az egyrészt technikai, másrészt közigazgatási kérdés.

Nagy fontosságu mindakettő, amit egy újságcikk keretében elintézni nem lehet, mert a kivitel körül felbukkanó részletkérdések az előre való tervezetesi illuzóriussá tehetik.

Fő, hogy a fejlődés előfeltételei meglegyenek. Azután jön a technikai kérdés, mely a kocsiutnak jó burkolattal való ellátásából, a gyalogjáró vonalának szegélykövekkel való megjelöléséből áll. Természetes, hogy az aszfaltozás csak valamely épületnek elkészítése után történik. Ezt a felszerelést a gáz, villamosság és vízvezeték berendezése egészíti ki.

A közigazgatás teendője az építési engedélyekre vonatkozik. A szabályrendelet megállapítja, hogy ide csak egyemeletes, vagy nagyszabású utcakonstrukciónál csak két- vagy háromemeletes házak építhetők. A részletkérdések egészségügyi és biztonsági természetűek.

Már most, ha ez mind meg van s az utca előrelátható időn belül még sem akar kiépülni, akkor a magisztrátusnak kell a kezdeményező lépést megtennie. A városnak kell oda egy pár középületet vagy lakóházat felépítenie, azonkívül a saját hatáskörében minden alkalommal oda hatni, hogy az építkezési kedvet emelje.

Gondolni kell a spekulációra is, mely az ilyen, a város jól felfogott érdekében lévő szándékot rendszeren keresztülhuzza. Itt tehát a kapzsi magánérdeknek nem szabad tulsulyra emelkednie. Hanem igenis vegye ki a polgár is, meg a város is a maga részét az elérendő eredményből.

Magától értetődik és a dolog természetéből is folyik, hogy a telkek értékben növekednek, sőt kell is, hogy növekedjenek, egyrészt a befektetések miatt, de meg azért is, mert a közigazgatási élet megteremtése szinte megbecsülhetetlen értéket rejt magában. De ezt az értékelődést nem szabad a magánspekuláció prédájának kitenni. Ennek kétféle módja van: az expropriáció meg a betterment-rendszer. A kizsákmányolás veszedelme már nagyon komolyan fenyegette

### II.

A viruló narancsfák és a mosolygó kék égbolt alatt sem — mely Olaszország felé borul — tudta elfeledni Giza, Bélát. Márványfehér arccal bolyongott naponként a madárdaltól hangos ligetek árnyas utjain s gondolatban szüntelenül vele volt. Gyötrődött lelke csak egy jelenetet nem tudott elfeledni, azt, amikor tudtára adta Bélának, hogy nem lehet az övé, hogy menyasszony. Szüntelenül látta a Béla arcán a rémes hatást, melyet szavai okoztak, mindég csak azokat az ingadozó lépteket látta, midőn az után a jelenet után eltávozott Béla, látta önmagát, amint hófehér leányszobájában fekszik lázalmokkal küzdve, amely álmoknak egyedüli szereplője csak ő és Béla volt, aztán látta magát boldogan simulva a Béla oldalához, látta és átélte, újra, meg újra átérzte a hintajelenet boldogságát és ha ezekre gondolt, melyeket néha egy-egy elcsett szó is föl-idézett lelkében, nem tudta visszafojtani a mindig föl-föltörő zokogást. Ereje napról-napra gyöngült és érezte, hogy nemsokára teljesen cserben hagyja. Hitte is rendületlenül, erősen, hogy a bánat hamarosan a föld alá juttatja. És örült ennek. Nem volt más vágya már, mint a minden szenvedélytől ment, örök pihenést mihamarább megkezdze. Szeretett volna már ott, a nagy almafa alatt, ott, a hinta közelében álmoldozni arról a boldogságról, mely ott kezdődött a nagy almafa alatt s amelynek ime, örökre, mindörökre vége...

A fák már lombjaikat kezdték csöndesen hullatni, mikor hazaindultak. Már a

Giza — midőn Béla elhagyta — egy pár

Debreczen városát, amikor minden kunyhó-tulajdonos olyan hallatlan és merész elbizakodottsággal szöktette fel hitvány ingatlanának árát, mintha legalább is Chikágó rekonstrukciójáról lett volna szó, pedig a mellékut-cákban semmiféle komoly, tervszerű városfejlesztés nem volt a municipium szándékában, csak éppen hogy meggondolatlanul a tömeg közé dobták a „városszabályozás” jelszavát. Ez magában véve is minden tanúbirtokosban felébresztette az „amerikai arányokban emelkedő” város ábrándját. Persze ezt is a spekuláció mohó ingatlanvadásárlása előzte meg. Nem csoda, hogy a kapzsiság mindenkiben olyan érthetetlen módon kifejlődött, hogy a vagyontalan, csupán becsületes munkája jövedelméből élő munkás és tisztviselő ekzisztenciája az örület, egész Európában páratlan lakásdrágaság miatt igazán türhetetlenné vált.

Erről koldulunk még mai napig is s ha be nem üt a pénzkrisis, a maniatikus kizsákmányolás most is tombolna még tovább, amíg innen minden becsületes ember, aki rablásra be nem tudott rendezkedni, el nem menekült volna.

Nyugodt megélhetésről azonban ma sem beszélhetünk, mert Debreczen csakis a lakás- és élelemdrágaság tekintetében érte el a legmagasabb fokot az országban, de nem egyuttal azzal, hogy lakosságának jó munkaalalmat és valamiféle boldogulást is nyújtson.

No de elég erről egyelőre ennyi.

Ott folytatjuk, ahonnan kiindultunk, hogy Debreczent, legalább egyelőre jó ideig nem kell agyonszabályozni, hanem a fejlődés előfeltételeit magában foglaló utcákat kell életre kelteni.

Itt a mi pompás Kossuth-utcánk, melynek párját kevés vidéki városban találjuk. Valóságos fiók-Andrássy-ut — az ott lüktető élet nélkül.

A színházig illetve az Angol királynő szállodáig város. Aszfaltozott gyalog- és kocsittal, ivlámpákkal. Azon túl falusi csönd és tompa nyugalom. Pedig ott még korántsem szűnt meg a város. Ott a folytatása: a Méliusz-tér, Czegléd-utca meg a Bocskay-tér, amelynek szinte nagy jövője van, hiszen a tereket, melyekben a belvárosban nem bővelkedünk, nagyon is meg kell becsülnünk.

De hát mi csak lamentálunk, hogy nem férünk el a piacon, ahelyett, hogy terjeszknénk ott, ahol erre mód és alkalom van.

fecskeket utban találtak. Mire pedig hazatérkezett üresek voltak a fecskéfészkek, mint amilyen kifosztott szíve volt. A nagy almában akkor már csak pár sárgult levél rezgett szomorúan, a teljes megsemmisülés után vágyakozva . . . A hintát is csak a hideg szél lobálta meg néha . . .

És Giza valóban mindennap közelebb jutott vágyainak központjához, a — sirhoz. A sok-sok tárgy látása, melyek mind a régmúlt boldogságról regéltek neki, teljesen megviselte amugy is meggyöngyült idegzetét.

A betegség is megérkezett, mely aztán ágyba döntötte. Nem is kelt fel onnan, csak a májusi napsugárra. Annak rügyfakasztó sugarai mellett melengette fázékony testét és didergő lelkét.

És az orvos kimondta rá az ítéletet.

— Délvidékre kell mennie, különben meghal . . .

Egy hét múlva már valóban ismét ott sétált az illatos s madárdaltól hangos ligetekben. Ott szötte-szövögette álmait a félbenmaradt boldogságról. Egészen megszokta a gyönyörű helyet s szinte úgy érezte, hogy ha innen el kell mennie még egyszer, valóban érte jön a halál.

Elke is megnyugodott itt kissé, hiszen az utált, gyűlölt, megvetett férjétől itt távol volt.

Egy nap, midőn éppen ismét andalogva hallgatta a madarak énekét s a tenger lassu, titkos mormolását, midőn ismét álmait szövögette, ismerős lépteket hallott háta megett.

Csak hogy hiányzik az iniciativa. Amidőn a város maga is elejti a Kossuth-utcát, a lakosság végre is fatalisztikusan beletörődik. Mintha mindennek úgy kellene lennie, ahogy van.

Most ugyan a rendőrségi palota felépítésével ismét megszépül valamelyest a Kossuth-utca. De ez még mind nagyon kevés, mert hosszú ám az az utca nagyon és — elhagyatott. Pedig nem érdemli meg a mellőzést, mert formájára nézve van olyan szép is, amilyent a mai építő-technikusoknak nem volna lelkük így megkonstruálni, ha már magától, illetve splendidebb elődeink jóvoltából nem volna ilyen.

Miért nem becsüljük meg tehát legalább azt, ami megvan, amit nem kell óriási pénzáldozatokkal megteremteni?

Méltó pendantja a Kossuth-utcának a Szentanna-utca, azzal a különbséggel, hogy az eleje keskenyebb a folytatásánál. A kiszélesítéséről már nagyon sokat írtunk és beszéltünk. Végre talán cselekedni is kellene. Mert ez bizony égetően aktuális. Ne huzzuk-halasszuk a dolgot. Sarkantyuzzuk meg egy kicsit a hivatalos paripát. Miért akadt meg ez a dolog? Hogy a telektulajdonosok nem válnak meg önként a vonalbesző ingatlanaitól? Az természetes. De hát csak van valami megoldása ennek is. Mert ha már felvetettük az eszmét, akkor valósítsuk is meg.

Aztán meg nem kell a dolgot mindenféle tervezgetéssel komplikálni. Ki van mondván, hogy az utcának 30 méter szélesnek kell lennie. Hát ez elég egyszerű és világos. — Minek beszélünk akkor árkádokról, melyek az utcát nem tennék szélesebbé, mivel az utca testébe eső árkádoktól számítva, az utca csak 18 méter széles lenne. Más szóval az utca eleje 18, a folytatása 30—36 méter, éppen úgy mint most. Ami tisztán önámítás.

## Művészet

**Füredi hangversenye.** Ma este 8 órakor tartja Füredi Sándor hegedűművész hangversenyt a Debreceni Zenede dísztermében Fábry Irma zongoraművész közreműködésével. A hangverseny iránt általános az érdeklődés s mint előrelátható közönségünknek egy élvezetes és felejthetetlen estben lesz része. A hangverseny

Szivadobogva állt és fordult meg s midőn ezt megtette, szemben állott — Bélával. Azt hitte, hogy álmái váltak valóra. Szenvedélyes, mindent megbocsátó tekintettel nézett végig az előtte álló férfin.

— Béla, Béla . . . suttogta szemlehunyván, míg egész teste megreszkedett a földöntúli kéjtől. Szemeit nem merete kinyitni, mert félt, hogy ha ezt megteszi, eltűnik előle a kedves álmokép.

— Béla . . . suttogta még egyszer, földöntúli boldogságra váró hangon.

A férfi szinte észét veszítve lépett előre és ölelte át Gizát.

— Szerelmem, mindenem! — kiáltotta. S ajkaik ismét egy hosszú, forró csókban forrtak össze . . .

A reájuk váró végtelen boldogságban perceknek tüntek föl ettől-kezdve a napok. Mindketten elfeledték azt, hogy immár nem szabad szeretniök egymást. Egyedül szerelmüknek éltek, minden másról megfeledkezve.

Földöntúli boldogságukban szinte öntudatlanok voltak. Nem kérdeztek egymástól semmit s nem is mondtak semmit. A fájdalom mult örökre el volt temetve lelkükben s semmi másnak nem éltek, csak az édes, boldogító jelennek.

Beszélgésük két szóban merült ki.

— Imádlak, szeretlek!

A többit aztán elmodták lázasan dobogó szíveik egymásnak.

műsora a következő: Mendelssohn hegedűversenye e-moll 1. Allegro molto appasiata, Andante, Allegro molto vivace. 2. Brahms: Rhapsodia h moll op. 79. 3. Biret-Hubay: Carmen ábránd. 4. a) Chopin: Impromptu as-dur, b) Prelude d-moll. 5. Schubert—Wihelnig: a) Ave Mária, b) D'Ambrosio: Cansonetta, c) Godard: Bercensa de Jocelyu, d) Wieniavsky: Scherro—Tantella. A még meglevő jegyek kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében Kossuth-utca és az esteli pénztárnál — hangverseny előtt.

## Katonaszabadító törzsorvosok

### Szenzációs letartóztatások

A napokban kipattant és nagy port felvert katonaszabadítási bűnügy egyaránt lázasan foglalkoztatja a rendőrséget és a katonai hatóságot. Az utóbbi napokban a botrányral kapcsolatban nyilvánosságra került két magasrangú aktív katonarvos neve. A magukról megfélemedezett emberek közül egyet Háhn Mór kereskedő segítségével tetten értek a Savoy-szállodában, midőn tizenkét darab megjelölt százas bankót fogadott el Hahntól azon a cimen, hogy fiát kimentí a katonai szolgálat alól. Ugy a szóban forgó főtörzsorvost — akit azóta már nyugdíjba küldtek — mint egy budapesti törzsorvost letartóztatott a katonai hatóság.

Azonban ezzel még koránt sincs befejezve a botrányos bűnügy, mely lavina módjára magával ragad mindenkit, aki részes volt a manipulációkban. Hogy mindkét hatóság milyen apparátussal nyomoz, arra jellemző, hogy egyik budapesti rendőrkapitány csaknem naponta órák hosszat időzik a hadtestparancsnokságon, ahol hosszasan tárgyal magas állású katonatisztekkel.

A rendőrkapitány tegnap délelőtt is a hadtestparancsnokságon időzött, délután egy óra negyven perckor pedig több detektív ki-

A végtelen boldogság közé egyszerre egy sötét, fenyegető rém emelkedett. Szent karácsony ünnepe.

Az ünnepekkel előbb, pár nappal értesítette Gizát férje, hogy karácsonyra hozzáutazik. Ez a levél fölébresztette őket boldog álmaikból. Csak ekkor tudták elgondolni, mit tettek? . . .

E naptól kezdve valami mély szomorúság vett erőt mindegyiken. Ekkor sem beszéltek egymásnak, de terve mindkettőnek kész volt.

Karácsony szombatján irtózatossá vihar támadt. A Giza szobája alatt elterülő tenger komor morajlással csapódott a parthoz. A fák meghajoltak a szél vad ereje előtt, mely éles visítással száguldott tova a tengerre . . . A két szerelmes fázékonyan dideregve ült egymás mellett, csókokba fojtva a szívükben tomboló vihart. Szemeik révedezve futottak keresztül a felkorbácsolt tengeren . . .

Egyszerre kopogást hallottak az ajtón. Giza és Béla összenéztek. Ajkaik még egy forró csókban forrtak össze. Aztán szorosan összeölelkezve fölrautották az erkélyajtót. Tekintetük még egyszer végigfutott a táitkozva hullámzó tengeren, aztán szorosan összeölelkezve átvették magukat a korlátón. Még a csobbanást is elnyelte a vihar zugása . . .

A fölszakított szobaajtón irtózatossá erővel száguldott keresztül a szél, vad erővel csapta szembe a behatóló férfit, a szerencsétlen Giza férjét . . .

rint a rendőrséget teljesen el fogják választani a közigazgatástól, de azért a rendőrkapitány a rendőrséggel kapcsolatos ügyekben szavazati joggal bír referense marad a tanácsnak és hivatalból tagja a képviselőtestületnek. Egyik kívánsága lesz a belügyi kormányának a városokkal szemben a külön rendőrségi épület és mivel a rendőrségi államsegélyből telik ennek fölépítésére is, annak anyagi akadály nem is lesz.

Nálunk Debreczenben pedig már nemcsak a tervek vannak készen, de a költségvetés is elő van irányozva s a városnak egyik legközelebbi építkezési programját képezi a rendőrségi palota felépítése. Ugy, hogy már a tavasszal el is kezdhetik annak munkálatait.

## A posta és a bejelentő hivatal

### Két hétig vesztegel egy levél

A magyar királyi postáról mindig a legjobb véleménnyel voltunk. Különösen a kézbesítési osztály működik precízen, olykor csodálatos lelkiismeretességgel. Tudunk eseteket, hogy képviselők, művészek, írók leveleit, a melyek semmi közelebbi címmel ellátva nem voltak, a legnagyobb pontossággal juttatta el az intelligens elemekkel dolgozó, soha zavarba nem jövő postahivatal: Budapesten és más nagyobb vidéki városban is.

Annál meglepőbb ránk nézve az az eset, melynek magunk lettünk a részesei, akik egy karácsony előtt feladott levelezőlapot csak tegnap, két hét után kaptunk a kezünkhez. Addig — ugyilátszik — a bejelentő hivatalban fektült, mely a levelezőlapon látható felülbélyegzés szerint csak *tíz nap mulva* tudta az eléggé ismert címzett lakását kinyomozni s a postának újból való kézbesítés végett átadni.

Nem vindikálunk magunknak semmiféle kivételes elbánást, vagy megkülönböztetett kintintést, de elvárjuk a bejelentő hivataltól, hogy a köztéren szereplő városi emberek, uj-

Hosszu ideig bolyongott összegörnyedt háttal a kihalt utcákon. A jéghideg levegő aztán lassanként kijózanította úgy, hogy gondolkodni tudott. Első gondolata az volt, hogy — föbelővi magát. Kezét rátette revolverére s már ki is húzta, hogy végrehajtsa tervét, mikor új gondolata jött.

Élni fog — csak azért is. Sőt — még meg is nőül. Ne mondhasa az a hütlén, hogy nem tudott nélküle élni. Csak azért is megmutatja, hogy tud!

Kezével végigsimította lázas homlokát, aztán belépett egy közeli kávéházba.

Ott a legelső személy, akibe belebotlott — Bánáti Imre volt, aki éppen egy könnyűvérű orfeumhölgygel készült távozni.

A jelenet láttára a Béla szívet újra elöntötte a keserűség. Semmivel nem gondolt, csak azt látta, hogy boldogtalanságának egyik okozójával áll szemközt. Ajkai gunyos mosolyra görbültek s valami csipős megjegyzést tett az éppen induló párra.

Bánáti visszafordult a megjegyzésre s kezét már már fölemelte, hogy arculüsse Bélát, de az gyorsabb volt s a pofon elcsatant a Bánáti arcán.

Az szikrázó szemekkel ugrott Béla elé és emelte ütésre botját. De ekkorra úgy a Béla, mint a Bánáti kávéházi ismerősei előkerültek, kik aztán megakadályozták az ügy botránnyá fejlődését s mindkettőt kintuskolták az utcára. Ott kölcsönösen kicserélve névjegyeiket, mindketten hazasiettek.

Giza — midőn Béla elhagyta — egy pár

ságok, hírlapírók, színészek és más nyilvánosan szereplő egyének, kereskedők, iparosok, szóval napról-napra levelező egyének címeit akkor is ismerje, ha azok a nekik szánt postai küldeményen feltüntetve nincsenek. —

Viszont ez a bejelentő hivatal is olyan hivatalnokokból kell, hogy szervezve legyen, akik legalább a napról-napra *szereplő egyének nevéit ismerjék* s ha már a posta mereven ragaszkodik a szabályokhoz, ezek a hivatalnokok ne várják, míg sor kerül a darabra, hanem azt momentán intézzék el a rendelkezésükre álló ügyiratok alapján. — Mert az igazán a legnagyobb felületességnek róható fel, hogy *a levelek hetekig heverjenek a hivatalban*, anélkül, hogy azok rendeltetésére ez a hivatal figyelemmel lenne s a postának a maga fűrgeségével sietne segítségére. Melyet, amikor nem tud, vagy nem akar teljesíteni, bebizonyította, hogy *hivatásdval nincsen tisztában* s azt a célt, amelyre nagy áldozatokkal alakult, betölteni nem tudja.

Igy nemcsak a közállapotok javítását nem szolgálja, hanem még a posta gyorsaságát és lelkiismeretességét is gátolja, mert ez nem igyekszik a maga körében nyomozni a küldemények címzetei után, hanem az utasítások szerint a bejelentő hivatalra hárítja e téren a felelősséget. Aminek kinövései már érezhetők is s nem ez az első eset, hogy két hétig hanykolódik kézbesítetlenül valamely levél, melynek címzett tulajdonosa csaknem naponként kap egy-két helyről megkeresést.

Ajánljuk az esetet a szakközvegek figyelmébe!

(gy. zs.)

**ZICHY JÁNOS GRÓF DISZPOLGÁRSÁGA.** Pécsről jelentik: Kedden monstre-küldöttség szándékozott menni Zichy János vallás- és közoktatásiügyi miniszterhez. Hogy átadja neki a város diszpolgári oklevelét. A miniszter értésére adta a polgármesternek, hogy nem kívánja a küldöttséget Budapestre fűrasztani és azért a jövő hét egyik napján a diszoklevél átvételére Pécsre érkezik. Pécsert a minisztert ünnepies fogadtatásban fogják részesíteni.

percig megkövülten nézett a látszólag hidegen tovahaladó férfi után.

Kiáltani akart, visszahívni a férfit, karjaiba vetni magát, megkérlelni, kiengesztelni és elhívni őt messze, nagyon messze innen, ahol senki nem ismeri őket, ahol teljesen szerelmüknek élhetnek s ahol nincs annyi fájdalmas emlék . . . Kinyitotta a száját, de a láztól kiszáradt torkán egyetlen hang sem fért ki. Még azt látta, hogy Béla, az ő Bélája eltűnik az esthományban, aztán életlenül esett a puha, hóval bevont földre . . .

Másnap délután folyt le a Béla és a Bánáti párba. Az első lövés nem talált, a második lövés a tüdejét furta át Bélának, ki csaknem három hónapig élet-halál között lebegett. Három hónap mulva aztán megfordult a betegség és egy év mulva Béla már ismét egészséges ember volt. Egy év múltán feleségül vette egy gazdag bankár leányát.

Gizát csak késő este találták meg eszméletlenül fekvő a földön, az arra haladó munkások. Rögtön a mentőknek telefonáltak, akik szülei lakására szállították az eszméletlen leányt.

Egy félév mulva pedig márványfehér arccal, lázban égő szemekkel és a fájdalomtól összeszoruló szívvel mondta el az igent — Bánáti Imrének. Még aznap a városban maradtak, másnap pedig, a májusi hajnalpir első sugarainál már a vonatban ültek, mely rohanva száguldott velük előre, le a délvidékre, Olaszországba, a szerelem hazájába.

## Debreczen mulasztásai.

### Elhanyagolt értékek.

(s—s.) Hogy miként kell valamely utcát forgalmassá, élénk üzleti jellegűvé tenni, az egyrészt technikai, másrészt közigazgatási kérdés.

Nagy fontosságu mindakettő, amit egy újságcikk keretében elintézni nem lehet, mert a kivitel körül felbukkanó részletkérdések az előre való tervezetesi illuzióruhá tehetik.

Fő, hogy a fejlődés előfeltételei meglegyenek. Azután jön a technikai kérdés, mely a kocsiutnak jó burkolattal való ellátásából, a gyalogjáró vonalának szegélykövekkel való megjelöléséből áll. Természetes, hogy az aszfaltozás csak valamely épületnek elkészítése után történik. Ezt a felszerelést a gáz, villamosság és vízvezeték berendezése egészíti ki.

A közigazgatás teendője az építési engedélyekre vonatkozik. A szabályrendelet megállapítja, hogy ide csak egyemeletes, vagy nagyszabásu utcarekonstrukciónál csak két- vagy háromemeletes házak építhetők. A részletkérdések egészségügyi és biztonsági természetűek.

Már most, ha ez mind meg van s az utca előrelátható időn belül még sem akar kiépülni, akkor a magisztrátusnak kell a kezdeményező lépést megtennie. A városnak kell oda egy pár középületet vagy lakóházat felépítenie, azonkívül a saját hatáskörében minden alkalommal oda hatni, hogy az építkezési kedvet emelje.

Gondolni kell a spekulációra is, mely az ilyen, a város jól felfogott érdekében lévő szándékot rendesen keresztülhuzza. Itt tehát a kapzsi magánérdeknek nem szabad tulsulyra emelkednie. Hanem igenis vegye ki a polgár is, meg a város is a maga részét az elérendő eredményből.

Magától értetődik és a dolog természetéből is folyik, hogy a telkek értékben növekednek, sőt kell is, hogy növekedjenek, egyrészt a befektetések miatt, de meg azért is, mert a közgazdasági élet megteremtése szinte megbecsülhetetlen értéket rejt magában. De ezt az értékelkedést nem szabad a magánspekuláció prédájának kitenni. Ennek két módja is van: az expropriáció meg a betterment-rendszer. A kizsákmányolás veszedelme már nagyon komolyan fenyegette

### II.

A viruló narancsfák és a mosolygó kék égbolt alatt sem — mely Olaszország felé borul — tudta elfeledni Giza, Bélát. Márványfehér arccal bolyongott naponként a madárdaltól hangos ligetek árnyas utjain s gondolatban szüntelenül vele volt. Gyötrődött lelke csak egy jelenetet nem tudott elfeledni, azt, amikor tudtára adta Bélának, hogy nem lehet az övé, hogy menyasszony. Szüntelenül látta a Béla arcán a rémes hatást, melyet szavai okoztak, mindég csak azokat az ingadozó lépteket látta, midőn az után a jelenet után eltávozott Béla, látta önmagát, amint hófehér leányszobájában fekszik lázalmokkal küzdve, amely álmoknak egyedüli szereplője csak ő és Béla volt, aztán látta magát boldogan simulva a Béla oldalához, látta és átélte, újra, meg újra átérzte a hintajelenet boldogságát és ha ezekre gondolt, melyeket néha egy-egy eljött szó is föl-idézett lelkében, nem tudta visszafojtani a mindig föl-föltörő zokogást. Ereje napról-napra gyöngült és érezte, hogy nemsokára teljesen cserben hagyja. Hitte is rendületlenül, erősen, hogy a bánat hamarosan a föld alá juttatja. És örült ennek. Nem volt más vágya már, mint a minden szenvedélytől ment, örök pihenést mihamarább megkezdze. Szeretett volna már ott, a nagy almafa alatt, ott, a hinta közelében álmódni arról a boldogságról, mely ott kezdődött a nagy almafa alatt s amelynek ime, örökre, mindörökre vége . . .

A fák már lombjaikat kezdték csöndesen hullatni, mikor hazaindultak. Már a

Debreczen városát, amikor minden kunyhó-tulajdonos olyan hallatlan és merész elbizakodottsággal szöktette fel hitvány ingatlanának árát, mintha legalább is Chikágó rekonstrukciójáról lett volna szó, pedig a mellékut-cákban semmiféle komoly, tervszerű városfejlesztés nem volt a municipium szándékában, csak éppen hogy meggondolatlanul a tömeg közé dobták a „városszabályozás” jelszavát. Ez magában véve is minden tanynabirtokosban felébresztette az „amerikai arányokban emelkedő” város ábrándját. Persze ezt is a spekuláció mohó ingatlanvásárlása előzte meg. Nem csoda, hogy a kapzsiság mindenkinben olyan érthetetlen módon kifejlődött, hogy a vagyontalan, csupán becsületes munkája jövedelméből élő munkás és tisztviselő ekzisztenciája az örületes, egész Európában páratlan lakásdrágaság miatt igazán türhetetlenné vált.

Erről koldulunk még mai napig is s ha be nem üt a pénzkrisis, a maniatikus kizsákmányolás most is tombolna még tovább, amíg innen minden becsületes ember, aki rablásra be nem tudott rendezkedni, el nem menekült volna.

Nyugodt megélhetésről azonban ma sem beszélhetünk, mert Debreczen csakis a lakás- és élelemdrágaság tekintetében érte el a legmagasabb fokot az országban, de nem egyuttal azzal, hogy lakosságának jó munkaalalmat és valamiféle boldogulást is nyújtson.

No de elég erről egyelőre ennyi.

Ott folytatjuk, ahonnan kiindultunk, hogy Debreczent, legalább egyelőre jó ideig nem kell agyonszabályozni, hanem a fejlődés előfeltételeit magában foglaló utcákat kell életre kelteni.

Itt a mi pompás Kossuth-utcánk, melynek párját kevés vidéki városban találjuk. Valóságos fiók-Andrássy-út — az ott lüktető élet nélkül.

A színházig illetve az Angol királynő szállodáig város. Aszfaltozott gyalog- és kocsival, ivlámpákkal. Azon túl falusi csönd és tompa nyugalom. Pedig ott még korántsem szünt meg a város. Ott a folytatása: a Méliusz-tér, Czegléd-utca meg a Boesky-tér, amelynek szinte nagy jövője van, hiszen a tereket, melyekben a belvárosban nem bővelkedünk, nagyon is meg kell becsülnünk.

De hát mi csak lamentálunk, hogy nem férünk el a piacon, ahelyett, hogy terjeszkednénk ott, ahol erre mód és alkalom van.

fecskéket utban találták. Mire pedig hazaérkezett üresek voltak a fecskéfézkek, mint amilyen kifosztott szive volt. A nagy almán akkor már csak pár sárgult levél rezgett szomoruan, a teljes megsemmisülés után vágyakozva . . . A hintát is csak a hideg szél lóbálta meg néha . . .

És Giza valóban mindennap közelebb jutott vágyainak központjához, a — sirhoz. A sok-sok tárgy látása, melyek mind a régmúlt boldogságról regéltek neki, teljesen megviselte amugy is meggyöngyült idegzetét.

A betegség is megérkezett, mely aztán ágyba döntötte. Nem is kelt fel onnan, csak a májusi napsugárra. Annak rügyfakasztó sugarai mellett melengette fázékony testét és didergő lelkét.

És az orvos kimondta rá az ítéletet.

— Délvidékre kell mennie, különben meghal . . .

Egy hét múlva már valóban ismét ott sétált az illatos s madárdaltól hangos ligetekben. Ott szötte-szövögette álmait a félbenmaradt boldogságról. Egészen megszokta a gyönyörű helyet s szinte úgy érezte, hogy ha innen el kell mennie még egyszer, valóban érte jön a halál.

Lelke is megnyugodott itt kissé, hiszen az utált, gyűlölt, megvetett férjétől itt távol volt.

Egy nap, midőn éppen ismét andalogva hallgatta a madarak énekét s a tenger lassu, titkos mormolását, midőn ismét álmait szövögette, ismerős lépteket hallott háta megett.

Csak hogy hiányzik az iniciativa. Amidőn a város maga is elejti a Kossuth-utcát, a lakosság végre is fatalisztikusan beletörődik. Mintha mindennek úgy kellene lennie, ahogy van.

Most ugyan a rendőrségi palota felépítésével ismét megszépül valamelyest a Kossuth-utca. De ez még mind nagyon kevés, mert hosszú ám az az utca nagyon és — elhagyatott. Pedig nem érdemli meg a mellőzést, mert formájára nézve van olyan szép is, amilyent a mai építő-technikusoknak nem volna lelkük így megkonstruálni, ha már magától, illetve splendidebb elődeink jóvoltából nem volna ilyen.

Miért nem becsüljük meg tehát legalább azt, ami megvan, amit nem kell óriási pénzáldozatokkal megteremteni?

Méltó pendantja a Kossuth-utcának a Szentanna-utca, azzal a különbséggel, hogy az eleje keskenyebb a folytatásánál. A kiszélesítéséről már nagyon sokat írtunk és beszéltünk. Végre talán cselekedni is kellene. Mert ez bizony égetően aktuális. Ne huzzuk-halasszuk a dolgot. Sarkantyuzzuk meg egy kicsit a hivatalos paripát. Miért akadt meg ez a dolog? Hogy a telektulajdonosok nem válnak meg önként a vonalbaeső ingatlanuktól? Az természetes. De hát csak van valami megoldása ennek is. Mert ha már felvetettük az eszmét, akkor valószínű is meg.

Aztán meg nem kell a dolgot mindenféle tervezgetéssel komplikálni. Ki van mondva, hogy az utcának 30 méter szélesnek kell lennie. Hát ez elég egyszerű és világos. — Minek beszélünk akkor árkádokról, melyek az utcát nem tennék szélesebbé, mivel az utca testébe eső árkádoktól számítva, az utca csak 18 méter széles lenne. Más szóval az utca eleje 18, a folytatása 30—36 méter, éppen úgy mint most. Ami tisztán önámítás.

## Művészet

**Füredi hangversenye.** Ma este 8 órakor tartja Füredi Sándor hegedűművész hangversenyét a Debreceni Zenede dísztermében Fábry Irma zongoraművésznő közreműködésével. A hangverseny iránt általános az érdeklődés s mint előrelátható közönségünknek egy élvezetes és felejthetetlen estben lesz része. A hangverseny

Szivdobogva állt és fordult meg s midőn ezt megtette, szemben állott — Bélával. Azt hitte, hogy álmái váltak valóra. Szenvedélyes, mindent megbocsátó tekintettel nézett végig az előtte álló férfin.

— Béla, Béla . . . suttogta szemlehunyna, míg egész teste megreszketett a földöntuli kéjtől. Szemeit nem merte kinyitni, mert félt, hogy ha ezt megteszi, eltűnik előle a kedves álmokkép.

— Béla . . . suttogta még egyszer, földöntuli boldogságra váró hangon.

A férfi szinte esztét vesztve lépett előre és ölelte át Gizát.

— Szerelmem, mindenem! — kiáltotta. S ajkaik ismét egy hosszú, forró csókban forrtak össze . . .

A reájuk váró végtelen boldogságban perceknek tüntek föl ettől-kezdve a napok. Mindketten elfeledték azt, hogy immár nem szabad szeretniök egymást. Egyedül szerelmüknek éltek, minden másról megfeledkezve.

Földöntuli boldogságukban szinte öntudatlanok voltak. Nem kérdeztek egymástól semmit s nem is mondtak semmit. A fájdalom mult örökre el volt temetve lelkükben s semmi másnak nem éltek, csak az édes, boldogító jelennek.

Beszélgésük két szóban merült ki.

— Imádlak, szeretlek!

A többit aztán elmodták lázasan dobogó sziveik egymásnak.

műsora a következő: Mendelssohn hegedűversenye e-moll 1. Allegro molto appassionata, Andante, Allegro molto vivace. 2. Brahms: Rhapsodia h moll op. 79. 3. Biret-Hubay: Carmen ábránd. 4. a) Chopin: Impromptu as-dur, b) Prelude d-moll. 5. Schubert—Wihelnig: a) Ave Mária, b) D'Ambrosio: Cansonetta, c) Godard: Bercensa de Jocelyu, d) Wieniavsky: Scherro—Taranella. A még meglevő jegyek kaphatók Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében Kossuth-utca és az esteli pénztárnál — hangverseny előtt.

## Katonaszabadító törzsorvosok

### Szenzációs letartóztatások

A napokban kipattant és nagy port felvert katonaszabadítási bűnügy egyaránt lázasan foglalkoztatja a rendőrséget és a katonai hatóságot. Az utóbbi napokban a botránnyal kapcsolatban nyilvánosságra került két magasrangú aktiv katonaoorvos neve. A magukról megelégedett emberek közül egyet Háhn Mór kereskedő segítségével tetteen érték a Savoy-szállodában, midőn tizenkét darab megjelölt százas bankót fogadott el Hahntól azon a címen, hogy fiát kimentí a katonai szolgálat alól. Ugy a szóban forgó főtörzsorvost — akit azóta már nyugdíjba küldtek — mint egy budapesti törzsorvost letartóztatott a katonai hatóság.

Azonban ezzel még koránt sincs befejezve a botránnyos bűnügy, mely lavina módjára magával ragad mindenkit, aki részes volt a manipulációkban. Hogy mindkét hatóság milyen apparátussal nyomoz, arra jellemző, hogy egyik budapesti rendőrkapitány csaknem naponta órák hosszat időzik a hadtestparancsnokságon, ahol hosszasan tárgyal magas állású katonatisztekkel.

A rendőrkapitány tegnap délelőtt is a hadtestparancsnokságon időzött, délután egy óra negyven perckor pedig több detektív ki-

A végtelen boldogság közé egyszerre egy sötét, fenyegető rém emelkedett. Szent karácsony ünnepe.

Az ünnepekkel előbb, pár nappal értesítette Gizát férje, hogy karácsonyra hozzáutazik. Ez a levél fölébresztette őket boldog álmokból. Csak ekkor tudták elgondolni, mit tettek? . . .

E naptól kezdve valami mély szomorúság vett erőt mindegyikben. Ekkor sem beszéltek egymásnak, de terve mindkettőnek kész volt.

Karácsony szombatján irtózatos vihar támadt. A Giza szobája alatt elterülő tenger komor morailással csapódott a parthoz. A fák meghajoltak a szél vad ereie előtt, mely éles visítással száguldott tova a tengerre . . .

A két szerelmes fázékonyan dideregve ült egymás mellett, csókokba foitva a szívükben tomboló vihart. Szemeik révedezve futottak keresztül a felkorbácsolt tengeren . . .

Egyszerre kopogást hallottak az ajtón. Giza és Béla összenéztek. Ajkaik még egy forró csókban forrtak össze. Aztán szorosan összeölelkezve fölrántották az erkélyajtót. Tekintetük még egyszer végigfutott a tajtékozva hullámzó tengeren, aztán szorosan összeölelkezve átvették magukat a korlátón. Még a csobbanást is elnyelte a vihar zugása . . .

A fölszakított szobaajtón irtózatos erővel száguldott keresztül a szél, vad erővel csapva szembe a behatoló férfit, a szerencsétlen Giza férjét . . .

séretében Komáromba utazott. Mit csinált ott? — Azt egyelőre még nem sikerült megállapítani, annyi azonban már bizonyos, hogy az ügyben a közel napokban szenzációs fordulat, sőt letartóztatás is várható.

## A politika eseményei

### A munkapárt új elnöke. — Lukács László köszönete. — Politikusok a nők választójogáról.

A szünet alatt is élénk a politikai élet, amelynek eseményeiről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

#### Khuen Héderváry gróf.

A munkapárt elnöke, Perczel Dezső lemondott az elnökségről és helyébe e hó 21-én tartandó konferencián Khuen-Héderváry grófot fogja a párt megválasztani. Ezt az érdekes változást Perczel betegsége tette indokolttá.

Perczel Dezső beteges volt és emiatt nem törődhetett a párttal.

Egy olyan férfit kellett tehát keresni, akinek egyénisége elég garancia arra, hogy a pártot vezetni tudja. — Khuen tiszteletére most a párt fennállásának harmincadik évfordulóján, amugy is nagy ünnepeket rendeznek s ezt az alkalmat felhasználják arra, hogy a párt megalapítóját elnökévé tegyék.

#### Nyilatkozat az új elnökről.

Egyik nagynevű politikus ezeket mondta fővárosi munkatársunk előtt az elnökváltásról:

— A nemzeti munkapárt egysége és belső összetartása szempontjából igen nagy fontosságú dolog, hogy Perczel Dezső lemondásával gróf Khuen-Héderváry Károlynak ajánlja fel a párt az elnökséget és hogy a párt illusztris megteremtője e tisztséget készségesen el is fogadja. Ellenzéki részen Khuen gróf személyét az utóbbi időben szerették bizonyos fantasztikus mesék központjába vonni, amelyek a nemzeti munkapárt belső megalakulásáról szóltak és Khuen grófot egy új alakulással hozták összeköttetésbe. Az által, hogy Khuen gróf most szokott nyíltságával tesz vallomást rendületlen párt-hűségéről, ez ellenzéki vágyak és remények egyszerre szét foszlanak, a nemzeti munkapárt pedig egy új vezért kap, aki teljesen egybeforrott ennek a pártnak minden törekvésével és sikerével, valamint a Lukács-kormány programjával és működésével.

#### Lukács László és Székely Aladár.

Tudvalevő, hogy Székely Aladár a választójog miatt kilépett a munkapártból, mire a marosvásárhelyi kerület munkapártja népgyűlést tartott és bizalmat szavazott a kormánynak és bizalmatlanságot a képviselőnek. Lukács László erre így válaszolt:

A marosvásárhelyi munkapárt rendkívüli gyűléséből küldött táviratokat melyben értesítenek, hogy Székely Aladár képviselővel szemben a munkapártból való kilépése miatt bizalmatlanságuknak s ezzel kapcsolatban a kormány iránt tántoríthatatlan ragaszkodásuknak adtak kifejezést, megkaptam. Jóleső bizalom nyilvánításukért fogadja s tolmácsolja párthíveink előtt is hálás köszönetemet hazafiai üdvözzel.

Lukács László.

#### A nők választójoga.

Egyik fővárosi lap több politikust kérdezett meg a nők választójoga tárgyában. A megkérdezettek ezeket válaszolták:

Kristóffy József szerint egészen ki-

zárt dolog, hogy a konzervatív Lukács a feministákkal tárgyalt volna. Kristóffy a maga részéről feltétlen híve a nők választójogának, de helyteleníti, hogy a feministák csak az intellektuális nők számára kértek választójogot.

Vázsonyi Vilmos szintén elreztetnek tartja az időt a nők választói jogára. Sajnos, sok mással egyetemben ez is kimaradt a kormány javaslatából. A nő politikai joga meg fog születni, mert kell, hogy megszülessen.

Giesswien Sándor a következőket mondja: Mindenekben híve vagyok a nők politikai jogainak. Készséggel respektálom mozgalmukat, mert a dolgozó nő ma már kész érdemekkel várja jogainak teljesítését.

Várady Zsigmond dr. szerint a magasabb műveltséggel rendelkező nők s mindazoknak, akik a szellemi, kereskedelmi és ipari pályákra megfelelő minősítéssel vannak ellátva, meg kell adni a választói jogot.

#### Minisztertanács.

A kormány tagjai ma délelőtt tizenegy órakor a miniszterelnöki palotában Lukács László elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács két teljes órán át tartott és Serényi kivételével az összes miniszterek jelen voltak.

## A balkán bonyodalom

### Román-bolgár konfliktus előtt

### Török-görög béketárgyalások

A balkáni bonyodalom legutóbbi eseményeiről a következő táviratok számolnak be:

#### ROMÁN-BOLGÁR KONFLIKTUS ELŐTT.

London, január 11.

A Reuter-ügynökség jelenti: A Romániából érkezett azon hírekre, hogy a két állam között konfliktus fog kitörni, diplomáciai körökben nyugtalanság támadt, amely folyton terjed, anélkül, hogy valami különös dolog történe.

London, január 11.

Egy bolgár diplomata kijelentette, hogy Románia és Bulgária között a helyzet komoly. Remélhető azonban, hogy a feszültség engedni fog.

#### TÖRÖK-GÖRÖG BÉKETÁRGYALÁSOK.

Konstantinápoly, január 11.

Miután nem sikerült közvetlenül megegyezni Bulgáriával, tehát a porta utasította Tewfik pasa londoni nagykövetet, hogy Venizeloszsal a következő alapon tárgyaljon a békekötésről:

Törökország lemond Görögország javára Ciprus és Kréta szigeteiről és átengedi Thasos és Samotrake szigeteket is. Mitilene, Rhodos, Chios, Kos, Kalimnos és Astropelagos szigetek Samossal együtt autonómiát kapnak, tehát csupán Lemnos, Imbros és Tenodes marad meg török fenhatóság alatt. Törökország kész Janina várparancsnokát felszólítani a vár átadására, ha a görögök biztosítanak a török helyőrség számára szabad elvonulást fegyveresen és minden hadiszerrrel együtt. A török kormány hajlandó vallási privilégiumokat adni a görögöknek és kötelezettséget vállal, hogy a

békekötés után szövetségre lép Görögországgal.

#### TANÁCSKOZÁSOK DANEV ÉS RESID PASA KÖZÖTT.

London, január 11.

A török delegátusok, bár tényleg azt az utasítást kapták Konstantinápolyból, hogy a hét végén hagyják el Londont, még néhány napig itt maradnak. Az egyedüli reménység az, hogy Danew és Resid pasa között bizalmas és nem hivatalos tárgyalások vannak. E tárgyalásokról tudnak a többi delegátusok is. A balkáni delegátusok egyébként azt hangoztatják, hogy csak akkor folytatják a tárgyalásokat, ha a török delegátusok előzetesen tudatják velük, hogy Drinápoly és a szigetek kérdésében lényeges engedményre hajlandók.

#### ROMÁNIA KÖVETELÉSEI.

Páris, január 11.

Ide az a hír érkezett, hogy a román kormány megkezdi a csapatok mozgósítását, ha 24 órán belül nem kap Bulgáriától kötelező ígéreteket. A határszabályozáson kívül Románia még a Szilisztra-erőd lerombolását is követeli.

#### REMÉNYKEDNEK A BOLGÁROK.

London, január 11.

Az „Exchange Telegraph Company” munkatársa beszélt egy bolgár diplomátával, aki annak a reményének adott kifejezést, hogy a bolgár-román viszály komolyabb fordulata elhárítható lesz és a veszély csökkenni fog.

#### TANÁCSKOZNAK AZ ULEMÁK.

Konstantinápoly, január 11.

Az ulemák elhatározták, hogy elküldik a legékesebb szavú prédikátorokat Anatóliába és hirdettetni fogják, hogy az izlannak át kell alakulnia a modern civilizáció szerint és hogy véget kell vetni a nomád életnek. Abban is megállapodtak az ulemák, hogy tiltakozást küldenek a nagyhatalmakhoz, mert úgy látják, hogy világszerte megindult a mohamedánoknak Európából való kiirtása.

## LEGUJABB

### Éjjeli telefontudósítás

Szófia, január 11.

A lapok ülön kiadásban jelentették, hogy Románia már a legközelebbi órákban okkupálni fogja a Szilisztriáig terjedő területeket. De fegyveres összeütközésre nem kerül a sor, mert a bolgár katonaság és lakosság elhagyja a kérdéses területet. Bulgária az ügyet a hágai békekonferencia elé fogja terjeszteni.

Bukarest, január 11.

Károly román király az orosz és osztrák magyar követek előtt kijelentette, hogy minden lehető megtett, hogy meggyőzze a bolgárokat Románia követelése teljesítésének föltétlen szükségességéről. Csak ama adott szava, hogy három napig várni fog, tartják vissza attól, hogy már most bevonuljon a román hadsereg a bolgár területre.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FIÓK ÜZLETEK:

Piacz-utca 47. sz. (Lamprecht palota.)

Arany János-utca 16. sz.

**FEUERSTEIN**

mosó intézete Piacz-utca 63.

Telefon szám: Főújság 11-57. sz. Flókuság 732. sz.

London, január 11.

A montenegrói kiküldöttek a nagykövetségi reunion előtt kijelentették, hogy ha a hatalmak el nem ismerik Montenegro jogát Szkutarihoz, akkor olyan helyzetet teremtenek, amelynek következménye, hogy Miklós királynak és utódainak le kell mondania a trónról.

Róma, január 11.

Miklós király táviratban kérte az olasz királyt, hogy legyen segítségére Montenegrónak Albánia határainak megállapítása kérdésében és ez ügyben közvetítse a hatalmaknál Montenegro érdekeit.

London, január 11.

Oroszország a nagyhatalmaktól arra kért engedélyt, hogy Konstantinápoly elé rendelhesse Fekete-tengeri flottáját és a város előtt demonstrálhasson. A hatalmak azonban ebbe nem akarnak beleegyezni.

## Színház

### HETI MŰSOR:

VASÁRNAP: Délután *Leányvásár*, operett. (Mérsékelt helyárral.)  
 VASÁRNAP: Este *Kedves Augusztin*, operett. (Kisbérlet.)  
 HÉTFŐ: *Kedves Augusztin*, operett. — (A bérlet.)  
 KEDD: *Kedves Augusztin*, operett. — (B bérlet.)  
 SZERDA: Délután *Király házasság*, vígjáték. Ifjúsági előadás. (Bérletszünet.)  
 SZERDA: Este *Próbaházasság*, bohózat. — (C bérlet.)  
 CSÜTÖRTÖK: *Farkas*, játék. (A bérlet.)  
 PÉNTEK: *Éva*, operett. (B bérlet.)  
 SZOMBAT: *Faun*, vígjáték. — Uidonság. — (C bérlet.)  
 VASÁRNAP: Délután *Vén bakancsos és fia a huszár*, népszimű. — (Mérsékelt helyárral.)  
 VASÁRNAP: Este *Kedves Augusztin*, operett. (Kisbérlet.)  
 HÉTFŐ: *Faun*, vígjáték. (A bérlet.)

### A kedves Augusztin

(Operette 3 felvonásban. Írták Bernauer Rudolf és Wellisch Ernő. Fordította Mérey Adolf. Zenéjét szerzte Fall Leo. Rendezi Kassay.)

Azt kérdi a hercegnő: mondja, tudja mi a különbség maga, meg a cica közt és mindjárt meg is mondja a különbséget, nehogy úgy tegyünk, mint a heti lapokkal, hogy a következő héten majd elolvassuk, hogy megtudjuk a rejtvény megfejtését. Nos hát a különbség az, hogy maga, nem Ön hálás olvasó — mindjárt megfogja tudni, hogy miért hálás — hanem maga, kedves Augusztin, kedves zongorás, maga szereti a b durt, cica — akadémiailag cica — pedig a kandurt. Fültnak azt mondják, hogy ez a legszemesebb ötlet a Kedves Augusztinban, de ez sem a kedves Augusztinban, hanem a hercegnőben.

Amíg a színházban voltam, a második felvonás közepéig, a következő dolgok történtek. Konakia uralkodója le van törve, nincs pénze a katonáit fizetni. Pénz kell, pénz nincs. Végre Gyuró miniszterelnök, a ki a pénzügyeket intézné, sem hívhatná Vasgyurónak, mert egy vas nincs az államkasszában. — Gyuró urnak támad az az ötlete, hogy el kell vétetni az uralkodó unokahugát Nikola herceggel, aki agyonlumpolta hazajön Párisból és hozza magával Konakiát megmentő megmaradt millióit és lehetetlenül

groteszk mozdulatokkal uralkodni kezd. Itt eljöttem. Ha jól tévedek, a katonák gázsija ki lesz fizetve, mert ebből indul ki, mint zavarból, az operett.

Fall Leonak a zenéje, bár sokban hasonlít a „Dollár királynő“-hoz, meg az „Elvált asszony“-hoz, nem sikerült úgy, mint ezek. Egy pár kedves szám tarkítja az operaszertű zenét. Nekem az „Anna mi van veled“ kezdetű tetszett a legjobban.

Az operett szereplői nagyon rossz szerepeket a legnagyobb igyekezettel igyekeztek elfogadtatni. Zilahyné nagyon szépen énekelte nehéz partitúráját. Falussynek a diszkrét, kedvesen naiv Augusztinja megérdemelt sikert hozott. Kassay nagyon tulzolt, Székelynek az uralkodóját pedig a legnagyobb jóakarattal sem tudtam megkülönböztetni a „Cigánybáró“ sertés kereskedőjétől. Borbély Lili kedves udvarhölgy volt.

Szóval a jövő heti rejtvény megfejtésre nem vagyunk kíváncsiak és nem fogjuk megnézni az ügy végét. Az operett mint mindenütt rekord-bukást ért el.

A zsfolt ház a második felvonás után üres házzá finomult. **Lais.**

**Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután 3 órákor mérsékelt helyárral a „Leányvásár“ népszerű operett kerül színre, Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Falussy István, Kormos-Ferenc, Kassay Károly, Szabó Gyula és Székely Gyulával a főszerepben. Este kis bérletben rendez helyárral „Kedves Augusztin“ operett újdonság kerül bemutatásra az operett személyzet összes első rendű erőivel.

**Ifjúsági és nép előadás.** Szerdán e hó 15-én délután 3 órákor rendkívül mérsékelt helyárral ifjúsági és népelőadást rendez az igazgató. Színre kerül a „Király házasság“ Tóth Kálmán klasszikus vígjátéka. Ez előadásra jegyeket már hétfőn ad ki a színházi pénztár.

**Előkészületek új darabra.** „Faun“ vígjáték a budapesti Nemzeti Színház műsorából, „Lila dominó“ nagy operett, „Strogoff Mihály“ regényes szimű.

**Apollo**  
mozgósínház  
Miklós- és Piac-utca sarkán.

Igazgató: DEÉSI ALFRÉD. Telefon 762.

Utóljára ma vasárnap délután 3 órától minden előadásban:

**A csikós**

Hortobágyi életkép 2 felvonásban. Írta: Fenyvesi Emil. E képhez cigányzenekar játszik!

Érdekes! Hétfőn Érdekes!

**A tenger árnyai.**

Dráma 2 felvonásban —o— Henny Portennel.

Az **Apollo** mozgósínház

kedvezményes jegyei dohánvtörsdékben és üzletekben hétfőtől kaphatók. Ezen jegyek kivéve a vásár- és ünneppnapokat, mindenkor érvényesek.

## A debreceni kamara akciói

### Ipari és kereskedelmi továbbképző tanfolyam.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara kerületében ez évben az ipari és kereskedelmi továbbképző tanfolyamoknak rendkívül gazdag sorozata valósul meg. E tanfolyamok tulnyomó részének előkészítését a Technológiai m. kir. Iparmuzeuummal együttesen, a kamara végzi. Vannak továbbá az állami ipari szakiskoláknál csoportosított tanfolyamok. Végül számos tanfolyamot létesítettek maguk az érdekelt iparosok és kereskedők, kiket e buzgalomukban a kamara anvagilag is támogatott.

Különösen ajánljuk e tanfolyamokat az érdekeltség figyelmébe, mint az ipar és kereskedelem fejlesztésének legjobb eszközeit.

### Ipari oktatás.

A debreceni kamara kerületében 6 állandó tanfolyam vezetőség van, ezek:

A debreceni állami fémipari szakiskola, a mely körül igen számos tanfolyam csoportosult (már részben megtartattak), így: kazánfűtői, lokomobil-kezelői, stabilgép-kezelői, dynamógép kezelői, gázmotor kezelői, gyenge áramu alapismeretek, gépipari szakrajz, autogén-hegesztő, gáz- és vízvezeték szerelő, műhely-gyakorlati, asztalos szakrajz, szabóipari, faerező tanfolyamok.

Még tervben vannak: mérlegjavító, könyvvezetői, vaskereskedő alkalmazottak részére fémipari technológiai és áruismereti és egy újabb elektrotechnikai tanfolyam.

A szatmári faipari állami szakiskolánál (részben már megtartattak), így: építőipari, asztalos szakrajz, asztalos gyakorlati, szabóipari, cipész ipari tanfolyamok.

Még tervezés alatt állnak: női szabó, fémipari, gépipari tanfolyamok.

A nyiregyházi állandósított tanfolyam vezetőségnél folyamatosan levő tanfolyamok után ez év tanfolyamprogramja: üzleti fogalmazás, ipari számtan-mértan, ipari könyvvezetés, építőipari szakrajz, fém, vasipar, faipari szakrajz, férfi szabóipari, cipészipari tanfolyamok.

A szolnoki állami tanfolyamvezetőség tanfolyamprogramja: üzleti fogalmazás, ipari ismeretek, számtan-mértan kalkuláció, könyvvezetés, építőipari szakrajz, asztalos ipari szakrajz, szabóipari, fakikészítő és csnozó tanfolyamok.

A hajdusozhoszló tanfolyamvezetőség tanfolyamprogramja: üzleti fogalmazás, ipari számtan-mértan, ipari könyvvezetés, szerkesztő és ábrázoló mértan, vasipari szaktanfolyam, szabóipari, cipészipari, asztalosipari csnozó tanfolyamok.

A karcagi tanfolyamvezetőség programja: üzleti ismeretek és fogalmazás, közgazgatási és jogi életismeretek, ipari számtan-mértan, cipészipari, szabóipari, vasalás, patkolás elméleti, kovácsok részére gyakorlati rész, asztalosipari kikészítő és csnozó, építőipari szaktanfolyamok szakrajz alapján.

Új állandósított tanfolyamvezetőség létesítése tervben van *Nagykárolyban*. Ezenkívül egyes ipari vándor-szaktanfolyamok, különböző időben beosztva, tartatnak: szabóipariból Hajduböszörményben, Kisújszállás, Nagybányán, Törökszentmiklóson, Tiszaföldváron. Cipészipariból: Jászberényben, Kunhegyesen, Turkevén, Jászapátiban, Szolnokon. Asztalosipariból: Nagybányán, Faerező és fényező ipariból: Debrecenben, Fazekasipariból voltak: Nagybányán, Mezőtúron, lesz: Beregszázon.

### Kereskedelmi oktatás.

A kereskedelmi továbbképzés feladatait szolgálják a kerületben: a debreceni, szatmári és szolnoki felső kereskedelmi iskoláknál a kereskedelmi társulatok által fenntartott tanfolyamok; ily tanfolyamot tart fenn a nagykarolyi kereskedő társulat is.

Kereskedelmi továbbképzés céljaira kérte legutóbb a kereskedelemügyi minisztertől a kamara, hogy a debreceni fémipariskolánál egy vas- és fémtechnológiai és áruismeri tanfolyam szerveztessék.

## Hazugságok az adómozgalomban.

### Nyilatkozat az ellenzékielkeskedésről.

Egy kiváló közgazdász-politikus fővárosi tudósítónk előtt a következőket mondta:

Mindinkább nyilvánvaló, hogy az ugynevezett adómozgalom már nem is a szentesített adótörvények elhalasztását célozza, hanem egyenesen arra irányul, hogy ezeknek az adótörvényeknek az életbeléptetése akár milyen módon lehetetlenné váljék. Főleg az a reá mutatni, hogy milyen megdöbbentő tünet ez egy jogállamban és hogy mennyire megrendíti a törvénytisztelést az, hogy az országgyűlés által megszavazott és a király által szentesített törvények ellen a legkülönbözőbb testületek ilyen nyíltan és szabadon agitálhatnak. Arra sem akarunk reá mutatni, hogy a most egyszerre gyilkos színen feltüntetett adótörvényeket a koalíció országgyűlése szavazta meg, most pedig ugyszólván kizáróan ugyanazok az elemek izgatnak az adótörvények ellen, akik az egykori koalíció maradáiból verődtek össze, hogy a mostani kormánynak nehézségeket okozzanak. Félre tesszük ezuttal minden kritikát, de azt már nem állhatjuk meg, hogy reá ne mutassunk, mily rosszhiszemű, vagy legalább is hebe-hurgya módon támadja az ellenzék az új adótörvényeket. Többek között például kiadták azt a jelszót, hogy az új adótörvények megnyomortítják az értelmiséget és éppen azért az ügyvédek látjuk elől az adótörvények elleni mozgalomban, mint akikre valóságos martíromság vár. Legyen szabad egy egyszerű példával bizonyítani, hogy mennyire nem igaz ez a vád.

Vegyünk egy ügyvédet, aki 6000 korona iroda- és lakbért vall be és számítsuk ki ezen az alapon — megjegyezvén, hogy a lakbér bejelentés képezi úgy az új, mint a régi adótörvények szerint az adókiadás alapját, — hogy mennyi lesz az adója az új törvények szerint és mennyi volt a régi szerint. Az új alapon az adószámítás ez:

A 6000 koronából üzletbérnek számít 50%—3000 korona. Marad tehát adóalapul 3000 korona. Számítsuk ennek hétszeresét (21.000 korona) és hozzá az irodabér teljes összegét (3000 korona), a kettő együtt ad 24.000 koronát. Ebből értelmiségi foglalkozás címén levonandó 20%—4800 korona, vagyis marad adókiadási alapul 19.200 korona.

Ez alapon pedig az ügyvéd adója így alakul:

Kereseti adó . . . . . (3% =	576 K
Jövedelmi adó . . . . .	= 650 „
Betegápolási adó . . . . . (5%) =	29 „
<b>Összesen:</b>	<b>1255 K</b>

Ennyi az ügyvéd adója az új törvény alapján.

A régi törvény szerint az ügyvéd adóját a következő adószámvetés mutatja meg: 3000 korona két és félszer számítva — 7500 korona. Hozzáveendő az irodabér nyolcvan százaléka (2400 korona) — 9900 korona adóalap. A kiadás eredménye tehát így alakul:

Kereseti adó 10% . . . . .	= 999 K — f
Ennek 35%-nyi általános jövedelmi pótdója . . . . .	= 336 „ 50 „
Három családtag után II. osztályú kereseti adó . . . . .	= 12 „ —
Betegápolási pótdó 5% . . . . .	= 50 „ 10 „
<b>Összesen:</b>	<b>1388 K 10 f</b>

A két táblázat világosan megmutatja tehát, hogy az új adótörvény szerint az ügyvéd ugyanazon adóalapbevallás mellett egy százharminchárom korona és 60 fillérral kevesebb adót fog fizetni, mint fizetett eddig, a régi törvény alapján.

És ezt nevezik az adóagítátorok az értelmiség megnyomortításának. Így akarják

félrevezetni az intelligenciát, egyenesen arra számítva, hogy az nem ismeri az adótörvényeket. Az ilyen példák azonban, amelyeket minden foglalkozási ág köréből lehet venni, fel fogják a társadalmat világosítani.

## Politikai meggyőződések

### Esetek a választásokról.

A különböző politikai társaságokban Tisza István párbaján kívül most legtöbbet beszélnek a pártokból való kilépésekről. Az általános választójog miatt mostanában csaknem naponként bucsút mond egy-egy követ a pártjának. Föltűnő volt Návay Lajosnak a munkapártból való távozása. A pártban elítélték Návayt, akit Temesvárott tudvalevőleg munkapárti programmal választottak meg. Valaki védelmébe vette Návayt, mondván:

— Meggyőződésből tette.

— Meggyőződésből? Ugyan urak, ne álltassuk magunkat, a legtöbb képviselő ha frontot változtat, azt nem meggyőződésből teszi. A következő megtörtént esetek élénken illusztrálják: milyen a képviselők meggyőződése:

(Kállay Tamás esete.) Mindenki szereti a Ház folyosóján Kállay Tamást, mert örökké vig és szeretetreméltó ember a folvosó Tomja, Justh-párti programmal választották meg és egy szép napon — mir nix, dir nix — minden teketória nélkül átült a munkapárti oldalra. Senki sem haragudott meg érte. Sem a Justh-párt, sőt, ami furcsább: a munkapárt sem.

Még csak azt sem mondták rá, hogy renegát, mint *Okolicsányira* és *Burgyán* Aladár-ra. Pedig Tom ur állandóan izeg-mozog, de ez nem baj, sőt turnuskáplár is unalmában, — de az sem baj. Mert ő nem komolykodó, tógáskodó frázislovag. Tom csak egy kedves, mulató gentryfiu, akinek a parlament, a védőerővita és a választói jog nem több. — esetleg azonban nem is kevesebb — mint egy kaszinói bakk-parthie, mint egy szarvasvadászati vagy egy nyiregyházi majális.

— Mikor fölléptem. — mondta nevetve — tíz forintot fizettem minden voksért és megválasztottak függetlenségi programmal meggyőződésből. Legközelebb szintén tíz forintot fogok fizetni és megint rám szavaznak a derék székelemek meggyőződésből munkapárti programmal. A különbség csak az, hogy eddig én fizettem, ezután pedig a pártkassza fogja fizetni a tíz forintokat. Ez pedig igen lényeges különbség.

Az emberek nevettek ezen a józan „meggyőződésen”, de Tom feléjük fordult:

— Egyébként jelenlegi baktársaim közül az vesse rám az első követ, akinek nem ez az igazi meggyőződése és a volt baktársak közül az, aki utánam nem csinálna, ha nem tartaná vissza, — nem, dehogy is a meggyőződése! — csak az álszemérme!

És nem vetette rá senki az első követ.

(A nagykárolyiak meggyőződése.) Nagy-károly igen csinos, helyes kis város. A közepén hatalmas park révében pompázik a *Károlyi* grófok ősrégi várkastélya. E park köré épült maga a város. A kastély a központ. Ugy illik hát, hogy innen induljon ki minden és ide fusson össze minden.

A mult képviselőválasztás előtt a város urai feketébe bujtak és felsétáltak a kastélyba. A grófnő — Károlyi István özvegye — szívesen fogadta őket. Végre kirukkolt a vezető a kérelemmel, hogy ők bizony képviselőjelöltet kérnek a méltóságos asszonytól.

— De hisz a férjem meghalt, ő már nem vállalhat többé mandátumot.

— Épen azért jöttünk a méltóságos asszonyhoz.

— Csak nem akarnak talán engem felléptetni?

— Nem, de mert a gróf ur elhunyt, a grófnő méltó egyedül arra, hogy nekünk képviselőt jelöljön. Talán György gróf, ha elvállalná?

— Nem lehet, mert ő darabont volt.

— Az nem baj, méltóságos asszonyom.

— Node nem vállalná.

— Akkor talán Gyula gróf?

— Oh, ő meg Kossuth-párti.

— Az sem baj, méltóságos asszonyom.

— Azonban ő sem akar képviselő lenni.

— Talán akkor Mihály gróf?

— Ő meg agrárista és van is már kertülete. Node nehogy az jusson eszükbe, hogy Melinda leányomat fiúsítsák, inkább próbálkozzanak meg Józsi gróffal. Ismerik?

— Nem.

— Tudják, hogy milyen pártállásu?

— Azt sem tudjuk.

— Hát majd megmondom én. Harmad-izigleni unokatestvérem. Már elmúlt huszon-négy éves. Somogyban lakik. Sohasem volt Nagy-károlyban. Igen derék fiu, de hogy milyen párti, azt én sem tudom? Ha akarják: őt megválaszthatják.

És megválasztották. A grófnő pedig mosolyogva jegyezte meg a választás után:

— Nagy-károlynak volt már szabadelvű Károlyi, nemzetipárti Károlyi, darabont Károlyi, pártönkivüli Károlyi és függetlenségi Károlyi gróf képviselője. Szerencse, hogy nem akadt még a családban anarchista, mert azt is megválasztották volna. Derék, jó, hazafias nép ez és az a meggyőződése, ami a mindenkori Károlyi grófé.

Tetszik látni, hogy van még meggyőződés! Mert hiszen meggyőződés ez is!

## HIREK

### A SZEZON

*Fehér lepelt ölt a mező.  
Fehér lepel ül rá a házra.  
Maroniban beáll a hossz.  
Az embert hideg kirázza.  
Fában, koksban nagy a haszon  
Itt a szezon, itt a szezon.*

*Plakát fűdi az oszlopot  
És tudatja, mit tudni illik.  
Ha kedved van s két koronád  
Meghallhatod Burmester Vilyt.  
Elmegy mindenki, ez rezon.  
Ujjé, ujjé, itt a szezon.*

*Felöltő vándorutra kél.  
„Zaciban” téli álmat alszik.  
Üvöltés hat a légen át.  
A zsurihiána hangja halszik:  
Követelön s nem ehalón.  
Itt a szezon, itt a szezon.*

*A szendvics-iffjak sora nő:  
Kezdődnek a téli szerelmek.  
Muffot kíván a drága nő.  
Költök a hóról énekelnek.  
Kötődik számos liezon.  
Ujjé, ujjé, itt a szezon.*

*Kaput nyit a jégpálya is.  
Szörnyü bálozás megy majd végbe,  
Ki sohse látott korcsolyát.  
Olyat is rávisznek a légre  
S a házasság révébe von  
Sok szerencsétlent a szezon.*

# SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzőszervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható évszázados gyógykezelésben és gyógyászati körökben.

SCHULTES AGOST

Szinyo-Lipocsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

*Mackó bácsi nyugodni tér  
És tavaszig fel nem ébred.  
A szmoking ára felszökik.  
A végrehajtó kedve éled.  
Főnök a gázsiból levon.  
Juj, itt a bórzalmas szezon.*

Örs.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap a ref. templomokban prédikálni fognak: A Nagytemplomban Kónya Gábor hittanhallgató. Kistemplomban Tiba András hittanhallgató. Kossuth-utcai templomban Zám-bory Sándor hittanhallgató. Ispotályi templomban Pózsa János hittanhallgató. Csapókerti imaházban nt. Kovács János vallás-oktató lelkész. Homokkerti imaházban nt. Boér Károly vallásoktató lelkész.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Szeberényi Lajos segédlelkész végzi az istentiszteletet.

— **A külügyminiszter a királynál.** Bécsből táviratozzák: A király ma délből hosszabb magánkihallgatáson fogadta Berchtold Lipót gróf külügyminisztert, aki a külpolitikai helyzetről tett jelentést a felségnek.

— **Vallásos estély.** Ma, vasárnap délután pontosan fél 5 órai kezdettel vallásos estély lesz a főiskolai oratóriumban, melynek sorrendje: közének, ima, bibliamagyarázat; befejező ének után szavalat és szóló ének. Külön meghívó vagy belépti díj nincs, mindenki szívesen fogadtatik.

— **Felülvizsgáló vegyes bizottságok.** A m. kir. honvédelmi miniszter ez évre az állandó vegyes felülvizsgáló bizottságok elnökévé Debrecen városára Domahidy Elemér főispánt, alelnökévé Péntes Sándor árvaszéki elnököt kérte fel, illetőleg bizta meg. E bizottságok január 22-én, február 11-én, március 11-én, április 15-én, május 7-én, június 10-én, július 8-án, augusztus 6-án, szeptember 16-án, december 9-én és szükség esetén az ezen napokat követő hétköznapokon fognak egybegyülni.

— **A közgyűlés előkészítése.** A januári közgyűlés tárgyainak előkészítésére, 14-én kedden délután három órakor lesz a jog- és pénzügyi bizottságnak ülése, amelyre dr. Vargha Elemér tanácsnok ma küldte el a meghívókat. A városi tanács e hó 13-án hétfőn állítja össze a közgyűlés tárgysorozatát.

— **Eljegyzés.** Weisz Maurice eljegyezte Balkányi Lilit Debrecenből.

— **A honvédtüzérség parancsnoka.** — Bécsből táviratozzák: A király a magyar honvédtüzérség parancsnokává Kárász Ernő vezérőrnagyot nevezte ki.

— **Hajdumegye közigazgatása.** Hajdumegye közigazgatási bizottsága a vásárra való tekintettel 13-ika helyett 14-én kedden délelőtt tartja meg e havi ülését.

— **Uj pétervári nagykövet.** Bécsből táviratozzák: Szécheny Miklós gróf pétervári osztrák-magyar nagykövet legközelebb megvált állásától és helyébe Somsich József gróf fog menni.

— **A Piac-utcai bérház építése.** A Piac-utcai városi bérház építésének ellenőrzésére és vezetésére kiküldött bizottság Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöke alatt e hó 14-én délelőtt 10 órakor tart ülést.

— **Désy Zoltán mint rágalmazó a bíróság előtt.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Désy Zoltán ama rágalmak miatt, amelyekért Lukács László pört ítélt, ma volt a vizsgálóbíró előtt, ahol beismerte a tettet, a bizonyítás megengedését kérte s azt mondta, hogy bizonyítékai előterjesztéséről még ügyvédjévé tanácskozni fog.

— **Népesedés.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 4-én délután 4 órától kezdődőleg e hó 11-én délután 4 óráig 32 halálesetet, 59 születést és 6 halvaszületést jelentettek be. A természetes szaporulat tehát 27.

— **A drágaság körül.** A Szent Anna-utca 10. szám alatt pár hét előtt nyílt husszék, mely hatóságilag megállapított árak mellett törekszik enyhíteni a debreceni piac tulhajtott áregységeit, már kicsinynek bizonyul feladata teljesítésére. Kora délután megrohanják a vevők s másnapra alig marad valami a húsárakban. Legközelebb tehát a tulajdonosok kérni fogják vagy a helyiség kibővítését, vagy fiók felállítására az engedélyt.

— Itt volna az ideje — mondja egyik belépő debreceni iparos — hogy a város valamit tegyen a sertésárak szabályozása tárgyában is. Az élősértés kilója 1 korona 04 fillér s még a körméért is 1 korona 60 fillért fizet az ember. Nem is szólva, a szalonna, karmonádli, főleg a zsir drágaságról.

— Betelik uram nemsokára a közmondás: „Szegény ember vízzel főz“.

— De az itteni árakkal csak megvannak elégedve?

— Áldjuk is érte Rostás István főkapitányt. Tessék kimenni az iparos és munkás körökbe, ott meggyőződhetnek, hogy a polgárság nem hálátlan és elégedetlen. Csak tegyenek is valamit érte!

A hatósági kiürítő sátrak is kitűnően teljesítik feladatukat. Tyukot, csirkét, káposztát, gombát a legmérsékeltbben szerezhethet ott be a polgárság. Természetesen céljának csak akkor felelhetne meg teljesen, ha korábban tudott volna berendezkedni, nem az utolsó pillanatban. De hát ez nem az intézmény terhére irandó, hanem a sajátos debreceni viszonyokra, ahol minden áldásos mozgalom ezer ütközőpontba bukkan, amíg lesz belőle valami.

— **Oroszország Kína ellen.** Pétervárról táviratozzák: Az orosz kormány fölszólította a kínai kormányt, hogy a boxerláadásból származó tartozását fizesse meg. Eddig azért adtak halasztást, mert Kína mindig azt mondta, hogy nincs pénze, most pedig kiderült, hogy folyton csapatokat és hadseregeket szervez.

— **Az első pensió Debrecenben.** Ebben a nagy egyetemi városban, melyben ma holnap teljes erővel megindul az alkotás építőmunkája s azzal járó nagy idegenforgalma, minden van már, csak még pensio nincsen, ez a modern intézmény, mely gondolkodásával meleg kényelmet nyújt az igénybevevőknek. Tagadhatatlan, hogy a pensio a legmodernebb és legjobb vállalkozások egyike, mert ahol beleköszölnak, nem tudnak megválni tőle. Példa rá Budapest, melynek pár évvel ezelőtt csak egy pensiója volt, a Gerő-féle, ma pedig — a lakási, konyhai, fűtő stb. mizériák hatása folytán — száznál is több pensiója van. Különösen indokolt volna ily vállalkozás Debrecenben, ahol a szállodai viszonyok nem valami rózsásak s ahol az idegenforgalom is oly nagy. Erre gondolhatott a kamara, amikor építő-bizottsága abban állapodott meg, hogy a palotai hatalmas, gyönyörű kilátású nagy saroklakásait a hallokat összekötő egy belső lépcsővel egységesíti s így a ház saroktömbjét mintegy kikülönníti, önállósítja. Ezáltal 18 utcai szoba nyílik félkörben a három emeleten, bőséges mellék helyiségekkel, fürdővel, melegvíz ellátásokkal, központi fűtéssel stb. vagyis egy olyan helyiség, mely kiválóan alkalmas pensiónak, egyetemi vagy lányinternátusnak s más efélenek. Szükség esetén később a hozzá csatlakozó lakásokkal bővíthető is. Felhívja a kamara a vállalkozni szándékozókat, érdeklődjenek a dolog iránt.

— **A Helyi Vasutak tekintetes igazgatósága** 25 koronát volt szíves hozzájárítani a Patronázs egyesület számára, mely összegget köszönettel nyugtázom. Debrecen, 1913. január 10-én. Somossy László pénztárnok.

— **Időjóslás.** A nagy időjós: Sirius, január végére csapadékos időt jósol. Sok esőt és havat. Februárra enyhe hideget, március elejére szép, enyhe meleget, március második felére kivált 20, 21, 22 és 23-ára kritikus napokat jósol.

— **Utmutató a kukoricatermés fokozására.** Felhívjuk a tengerit termelő gazdák figyelmét egy most megjelent — népies nyelven irt — könyvre, mely fenti címet viseli s hasznos utmutatásul szolgál az amerikai tengeritermelésre vonatkozólag. — A könyv szerzője és kiadója a Bächer-Melichár gépgyár Budapesten. Az e művelésre szolgáló gépek tudvalevőleg már eddig is legnagyobb sikerrel vezettek be nagyobb uradalmakban s mivel kitűnt, hogy — ugyanoly költséggel, mint amennyivel a harmados-művelés jár — sokkal nagyobb termést lehet általuk elérni, — a kisgazdák körében is mindinkább tért hódít a négyzetben való tengeriültetés! A könyv bolti ára 1 korona; az esetben azonban, ha lapunk előfizetői és olvasói — ránk való hivatkozással — közvetlen a Bächer és Melichár gépgyárak kizárólagos képviselőjéhez — Ráhrer Sándorhoz fordulnak, ingyen kapják meg a könyvet. A gyár fióktelepe Debreczenben, Piac-utca 43. szám alatt, a Dréher mellett található.

— **Szublímátot ivott.** Ma délután a mentők egy súlyosan sérült asszonyt szállítottak a debreceni köz-kórházba. Az illető: Kovács Lászlóné a Bocskay-kertben Molnár poloskairtonál volt alkalmazásban. Délután egyedül maradt a lakásban, nagy adag szublímátot oldott fel és azt öngyilkossági szándékból kiitta. Mikor hozzátartozói hazatértek, súlyos belső sérülésekkel eszméletlen állapotban találták a szobában. Értésítették az esetről a mentőket, akik Kovácsné-t a kórházba szállították. Tettét életuntagságból követte el. Sérülése igen komoly és válságos.

— **Házasságkötések.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 4-én délután 4 órától kezdődőleg e hó 11-én délután 4 óráig a következő házasságok kötettek: Kószó Ferenc—Szekeres Apollónia, Székely József—Tar Mária, Csomos János—Brizmal Juliánna, Lőrincz István—Koncz Juliánna, Szvillik Ferenc—Lőrincz Eszter, Tékár József—Jancsi Katalin, Szerbán György—Erdős Klára, Kovács Ferenc—Csávás Mária, Vas Lajos—Nagy Mária, Árva Frigyes—Béke Borbála, Rátonyi János—Pávay Zsuzsanna, Nyikos János—Bagi Juliánna, Nagy Lajos—Varga Róza.

— **Az udvarias férj.** Csiki Gáborné Vendég-utca 4. sz. alatti lakos már régebbi idő óta különváltan él férjétől. Tegnap reggel 3—4 óra között a férj beállított felesége lakására s ott nagy ribilliót csapott, majd mikor az asszony rendreutasította, nekiment, megtámadta, fojtogatta és baltát fogott rá. Az asszony panaszával a rendőrséghez fordult, mely a brutális férj ellen megindította az eljárást.

— **Öngyilkos asszony.** Réti Sarolta 37 éves mosónő ma délelőtt a Simonffy-utca 32. sz. alatt levő lakásán saját elhatározásából öngyilkossági szándékból marólugoldatot ivott. Súlyos sérüléssel a mentők a köz-kórházba szállították, ahol a rendőrség kihallgatta, mely alkalommal azt adta tettének okául, hogy gyógyíthatatlan betegségben szenved.

— **Hentesné és baka.** Obecsén az alsó-városrészen jól jövedelmező hentesüzlete van Jelenits Jánosnak. Az árusítást a boltban a hentes csinos, fiatal felesége vezette. A menyecske megtetszett a közeli szövetkezeti boltban segédeskedő Medusits István-nak. A fiatalok csakhamar megértették egymást, zavartalan volt a boldogságuk, míg aztán Medusitsnak az őszszel el kellett hagynia Obecsét és be kellett vonulnia Nagybecskerekre a katonasághoz. A fiatal asszony gyakran látogatott el Nagybecskerekre, a baka is kapott apróbb szabadságokat, azonban mégis szomorúak voltak, hogy sokat távol kell lenniük egymástól. Ezért öngyilkosságra határozták el magukat. Medusits a szerb karácsonyi ünnepekre haza jött és tegnap, mialatt Jelenitsné férje a vágóhidon volt, azalatt a szerelmesek Browninggal kioltották életüket. A haza térő férj már holtan találta őket a pamlagon.

— **Egy debreceni banktisztviselő rehabilitálása.** Még 1911. évi június havában egy helyi lap közölte, hogy Áts Sándor debreceni banktisztviselőt egy régi ügyében hozott ítéletből kifolyólag a kolozsvári kir. ügyészség megkeresése folytán átkísértetni rendelte. Az eset város szerte általános feltűnést és egyben részvétet is keltett, mert mint egy helyi előkelő pénzintézet főkönyvelőjét, széles körben, mint tehetséges és szolid életű tisztviselőnek ismerték. Ezen ügy perújítás folytán került a kolozsvári kir. törvényszék elé, amely őt egyhangulag felmentette. — Azonban a kir. ügyész fellebezése folytán jogerőre csak december 30-án emelkedett, mikor is a kolozsvári kir. ítélőtábla Sz. 2995—912. II. szám. alatt hozott végzésével a törvényszék felmentő ítéletét helyben hagyta. A rehabilitált tisztviselő, — ki jelenleg is egy helyi pénzintézet alkalmazásában van — felmentésének híre általános megnyugvást keltett.

— **Kutyaharapás.** Kurucz Ferencné, Csillag-utcai lakosnő a debreceni rendőrségnél panaszt tett Bököny község görög kath. papja ellen, kinek kutyája Lajos nevű fiát megharapta s a seb orvosi vélemény szerint igen súlyos természetű. A fiút a debreceni kórházban ápolják. A rendőrség az ügyben eljárást indított.

— **Menyasszonyok, vőlegények.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 4-én délután 4 órától kezdődőleg e hó 11-én délután 4 óráig a következő eljegyzéseket jelentették be: Badócz György—Szabó Mária, Gyenge Lajos—Juhász Erzsébet, Leiner Chaim—Führer Beile, Dombi Antal—Balog Erzsébet, Szilágyi Imre—Bela Mathild, Sárközi Lajos—M. Kovács Eszter, Sinay József—Rumper Mária, Gréger József—Bajzal-Spéner Vilma, Juhász György—Ivány Julianna.

— **Lopás a kabátzsebből.** J. Gy. Szepesi-utca 53. sz. alatti lakos panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki — míg ő a Széchenyi-utca 1. sz. alatti borbélyüzletben tartózkodott — fogásra akasztott télikabátzsebből 5 korona aprópénzt ellopt. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette.

— **Sajtóhiba.** Tegnap lapszámunkban irtunk a háboru elől menekült debreceni szerbek megfogvatkozásáról. Azt is jeleztük, hogy ez idő szerint már csak egy egyén tartózkodik közülök Debrecenben, aki Szotyori Nagy Kálmán drnál van alkalmazva, mint kocsis. Ez a része közleményünknek technikai hiba folytán úgy látott napvilágot, mint ha az illető szerb ember egy hasonnevű bérkocsisnál kapott volna alkalmazást. Mint-hogy Debrecenben csak egy Szotyori Nagy Kálmán, az általánosan ismert és becsült orvostudor lakik, készséggel igazítjuk helyre a történet tévedést, annál is inkább, mert úgy tudjuk, hogy az illető szerb menekült nemcsak alkalmazást, de második otthont is nyert a kiváló orvos házában, aki Debrecenben kevesedmagával bírja a szerb nyelvet.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos, ismét rendel Debrecenben, f. hó 17-én pénteken egész nap és 18-án szombat d. e. 11 óráig, Darabos-u. 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

### Köszönetnyilvánítás.

Különös örömmel és mély meghatottsággal olvastam b. lapjuk 4. számában a Zimmermann Gyuláról való megemlékezést, amely kiemeli, hogy megboldogult testvérem mint ember, tanár és Debreczen város polgára, milyen nagy megbecsülésnek örvendhetett ott, ahol második drága hazáját találta, melyen lelke teljességével függött.

Testi bánatmalmim miatt, sainálatomra, nem vagyok képes mindazon uraknak, akik szeretettel, megboldogult testvérem emlékét így tisztelőben tartják, egyenkint köszönetet mondani, ennél fogva ezt az utat kellett választanom, hogy mélyen tisztelt Fazekas Sándor főreáliskolai igazgató urnak, dr. Kardos Albert főreáliskolai h. igazgató urnak, nagytisztelű Materny Lajos ev. főesperes urnak, dr. Horvay Róbert főreáliskolai tanár urnak, valamint a főreáliskola t. tanári karának és az elhunyt kedves tanulóinak mélyen érzett köszönetemet fejezzem ki az elhunyt síremlékének megindítóan szép beszenteléséért.

Wien, 1913 január 10.

Kiváló tisztelettel

Zimmermann Henrik.

### Dr. Ray „Nervol“-ja

sokszor bevált szer ideggyöngeség, Neurasthenia, ideges fejfájás, Migräne, Neuralgia és álmatlanság ellen. Minden idegbeteg bizalommal fordulhat e szerhez.

Ára 5 K a gyógyszerárakban. Főle-  
rakat: Török József gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-utca 12.

### Az ígéret földje.

Ö: Már ismét interju. Tudom, az újévi szám. Az ember azonban nem tud annyi igazságot mondani, mint amennyien újévi nyilatkozatok miatt felkeresik.

En: Tudtommal annyi van a raktáron, hogy jut is, marad is.

Ö: Az természetes, de hát térijünk a dolgotra. Mit akar tudni?

En: Amit már mindenki tud, a jövő terveit. Hisz tetszik tudni, az igazgatók újévi fejtik ki nagyarányu terveiket, amiktől megszédül a világ és amikből sose váltanak be semmit.

Ö: Az ígéretetek nem részvénytulajdonosok. Azokat szokták beváltani.

En: Jól tudom, hogy ez utóbbiak jóval értékesebbek. Kérem, nyilatkozzék. mik a terveit a jövőre?

Ö: Annyi van, hogy el sem tudom mondani. Az első tervem az, hogy megválogatom az újságokat, amelyekkel közölni kívánom a terveimet.

En: Helyes. A közlés ugyanis két emberen áll: az egyik, aki közölni akar, a másik, aki nem közli.

Ö: Igen. Azután adni fogok minden jót, jól.

En: De hisz ez a multnak a terve.

Ö: És a jövődö. Mindig ez marad a tervem.

En: Ami sosem valósul meg.

Ö: Vagy ki tudja. Különb. ha ön türelmetlen, arról én nem tehetek.

En: Nem vagyok az. Ha eddig tudtam várni, várhatok ezután is. Már mi. közönség, egyebet sem teszünk, csak várunk.

Ö: Helyesen teszik. Aki nem tud várni, az szaladjon előre.

En: Vagy: szégyen a futás, de hasznos.

Ö: Ugy van. A mostani tagokat futni engedem, mert ők egy régi elavult rendszer maradvékai.

En: De hisz ön is ebben a rendszerben nevelkedett.

Ö: Nevelkedtem, de nem azonosítom magamat vele. Új rendszert hozok, új tagokkal, új iránnyal, új diszletekkel, új külső környezettel, egyszóval mindazzal, ami új, ami szép, ami drága.

En: És új ígéretetekkel.

Ö: Az ígéretetek már beváltottak. Hoztam énekeseket.

En: Diploma nélkül.

Ö: Diplomával, vagy anélkül, az egyre megy. Mindegyiknek olyan nagy hangja van, mint gázsija.

En: Tehát 24,000-szer nagyobb hang tölti be majd jövőre a színházat, mint az idén.

Ö: Meghiszem azt. Ugy fogjuk vágni, hogy no.

En: Nekem mondja? Hanem ez esetben mi is lépést tartunk önökkel.

Ö: Nem győzik ám tudóval.

En: Ha tudóval nem, hát májjal.

Ö: Adni fogjuk Shakespeare-t, Molière-t, Sofoklest, Ibsent, Shawot, Wedekinget, Hauptmann-t és ujak gyanánt a lappangó tehetségek megirandó műveit.

En: A mostani diszletekkel.

Ö: Igen is, a mostani diszletekkel. Látja fiatal ember, ön mit sem ért a mi mesterségünkhöz. Antik dolgokat antik diszletekkel kell adni.

En: És a lappangó tehetségek megirandó darabjait?

Ö: Lappangó diszletekkel.

En: Hát az milyen?

Ö: Mint a lappangó tehetség, amely sem régi, sem nem új.

En: Bravó! Gyönyörű prespektívák, igéző jövődö!

Ö: Na lássa. Szédülni fognak jövőre az élvezettől.

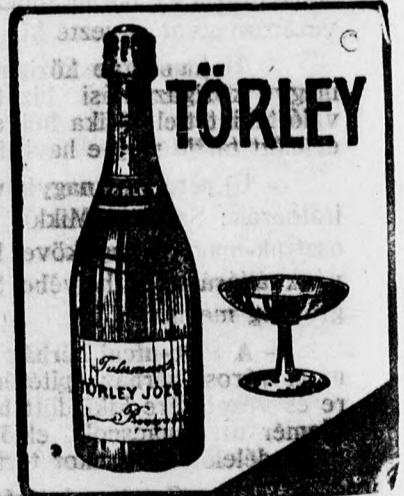
En: Már is szédülök. Levegőre van szükségem, tehát megyek.

Ö: Látja a különbséget kettőnk között? Mig ön megy, addig én jövök.

En: En is jövök, de majd csak husvét előtt. Akkor is majd megkérdezem, hogy mik a legujabb terveit?

Ö: Akkor is mint mindig, lesz mondani valóm. Mert mondani, azt tudok.

En (már a lépeső aljában): De cselekedni, de cselekedni? ... —sarl.



**TUBERIN**  
ÖRKENY

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszaszerezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghűlés az összes légzőszervek legkifolnótlább megbetegedését vonhatja maga után. Igyekszünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetessé válhatik. A meghűlésből eredő köhögés, fekedtség, meghűlés, nehézlégzés és a légzőszervek harutos megbetegedésinél kitűnően bevált az orvosi előkelőségek által javasolt **TUBERIN** egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvétellel az egyedüli forrástól:

**Diana-gyógyszertár, Budapest, Károly-körút 5. szám**

## Utazó fejedelmek.

Az udvarok titkaiból.

Szinte hihetetlen, laikusok bizonyára el sem tudják képzelni, mennyi baia, mennyi gondja van egy szegény udvari marsallnak, mikor a gazdája utazik. Mindenféle emberi erények mellett, még a büvész mesterséghez is kell egy kicsit értenie. A legmagasabb kivánságokat néha csak büvész tehetséggel lehet kielégíteni.

A felség, vagy fenség extravaganciáinak a teljes figyelembevételével úgy kell az utazás költségvetését megcsinálni, hogy azért az előre megállapított program minden pontjára keresztülvihető legyen. Mert az anyagában keresztülvihető legyen. Mert az anyagában még a világ urainak az utazásánál is igen fontos szerepet játszanak. Ebből a szempontból tekintve, az udvari marsallnak legkellősebb dolga az orosz cár mellett van. Hozzáértők becsülése szerint az „atyuska” ennek a vén világrésznek a leggazdagabb embere. És az oroszok mindenható cárijának épp oly kevés fogalma van a pénz értékéről, mint felséges nagyapjának. II. Sándornak, akinek a pénzügyekben való járatlanságáról udvari körökben még ma is igen sok mulatságos adomát mesélnek. Ezt a tehetséget, vagy ha úgy tetszik tehetetlenséget II. Miklós a nagyapjától örökölte. Ő például sohasem kívánja, hogy a marsall a költségekről elszámoljon. Borralalókkal az orosz udvarnál egyáltalán nem fukarkodnak. Hogy minden esetben az kapja-e, akinek a címére kint utalványozták őket, az más kérdés. Annyi azonban bizonyos, hogy az orosz látogatásokkor a kisebb udvari hivatalnokok nagyon boldogok. A rendjel osztogatásokkal éppen olyan pazarlóan bánnak, mint a borralalókkal. Köztudomású dolog, hogy egy magasrangú berlini főtisztviselő nemrégiben ugyanazt az orosz rendjelet kapta meg, amellyel pár évvel ezelőtt egyszer már kitüntették. Azok szerencsések, akik valamely orosz rendjelet „a gyémántokkal” együtt kapnak, bizonyos kétségekkel fogadják ezt a drága ékszert. Mert amíg a gyémántok Pétervárról a rendeltetési helyükre érnek, néha csodálatos metamorfozissal sajnos, nem a drágakövek értékemelkedése, hanem csökkenése jár együtt. Udvari emberek annyira ismerik már ezeket az orosz szokásokat, hogy minden egyébre gondolnak ilyen esetben, csak arra nem, hogy az üveggé vált gyémántokat reklamálják.

A német császár udvarában ilyen dolgok nem fordulhatnak elő. Ott pontosan kezelnek mindent, annyi irodán és ellenőrző hivatalnokon megy keresztül minden, hogy szabálytalanságok egyáltalán nem fordulhatnak elő. Ezt a rendszert épp úgy keresztül viszik a rendes udvari kiadások ellenőrzése alkalmával mint akkor, amikor utazási és reprezentációs költségek megállapításáról és ellenőrzéséről van szó. Az utazási költségek, amelyek nemrégiben még igen nagy tételként szerepeltek a német udvartartás költségvetésében, lényegesen kisebbek lettek. A költségeknek ez a megcsökkenése összefügg az automobilhasználatával. Az automobilon való utazás ugyanis olcsóbb, mint az állandó vasuti használat. A Berlin és Potsdam közötti utazgatások az automobil használatba vétele előtt nagy összeggel terhelték meg a császár utazási kasszáját. Most ezt az utat az udvar mindig automobilon teszi meg. Érdekes megemlíteni, hogy a császár soffiőriének 30.000 márká évi fizetése van.

Nem csekélység az az összeg sem, amelyet uralkodók, akkor, ha nem valamelyik udvar vendégei, szállásért szoktak fizetni, bár ők nem is a napi árakat, hanem egy jutányosabb árat fizetnek, amelyet az udvarmester és a hotelier hosszabb ott tartózkodásoknál előre állapítanak meg.

Az olcsón utazás és olcsón lakás mesterei VII. Edvárd és II. Lipót voltak. Egy inkognitóban utazás költségei náluk sohasem lépték túl az előirányzott összeget. Alfonz, a spanyol király, nagyon szeret külföldön utazgatni, azonban az ő anyagi helyzete még azt sem engedi meg, hogy saját udvari vonatot tartson. A görög udvarnál is igen kis kassa

reprezentálja az utazási célokra szolgáló pénzt. Az olasz király csak nagyon ritkán lépi át országai határait s belföldön utazgatván, közlekedési eszközül rendszeren az automobil használja. Bár Viktor Emánuel civilistája nem kevesebb, mint 16 millió lira, mégis olyan szerényen utazik, amennyire csak pozíciójával összeegyeztethető.

Hogy utazó fejedelmeket mindenki megnyire megszarol, arról talán nem is szükséges beszélni. Emlékezetes még az a számla, amelyet egy bajor vasuti vendéglős nyújtott át egyszer a német trónörökösnek. A trónörökös vacsorája 150 márkába került. Ez a bajor vendéglős valószínűleg azt az angol kollégáját követte, aki az angol királynak két tojásért két shillinget számított föl s mikor azt kérdezte tőle: — Hát olyan ritkán előforduló jelenség errefelé a tojás? — azt válaszolta: — Oh nem, hanem egy király, az nagyon ritka!

## „József Főherceg Szálló”

BUDAPEST.

Modern, kényelmes, tiszta. Vendégszobák 3 K-tól feljebb. Gőzfűtés, lift. Intányos penzió. A keleti pályaudvarral szemben.

VIII., BAROSS-TÉR 2. SZÁM.

## A politika meg a nagy kalap

\*

A férj: Nagyszerű ujságot hozok. A vasárnapi népgyűlésen elmondott beszédemről a parlamentben is szó esett, a lapok írják, hogy több képviselő meg is éljenezett. Nem is tudod elképzelni, milyen boldognak érzem magam, amikor közel egy évtizednyi küzdelem eredményeit látom. Ki hitte volna, tíz évvel ezelőtt, hogy jó társaságbeli asszonyok és lányok százai munkásnőkkel egy sorban vonulnak fel az utcán és tüntetnek a nők választójoga mellett? Igaz ugyan a húságtól sem vagyok mentes, elértem célotmat: a nevem és eszmém szétözöltek az országban.

A feleség: Mi hasznod van belőle? Hasábszámra irsz cikkeket, órákig tartó beszédeket mondasz — ingyen. Ha ugyanilyen buzgósággal novellákat, regényeket, darabokat írnál, fényes háztartásunk, automobilunk volna és nem kellene kis hivatalnok módjára tengődnünk. A nevedhez és társadalmi állásodhoz méltóan öltözhetsz a családdal; én öreg rongyokban járok, míg Bedő barátod felesége Párisból hozatja a toilletteit. Nagyzási hőrbortban szenvedsz, néhány hőrbortos vénkisasszony az orrodnál fogva vezet és kihasznál — ez az egész.

A férj: Ilyenformán semmit sem lehetne keresztül vinni, ha mindenki fázna az áldozatoktól. Minden eszme sikere megkívánja a maga vértanúit, bár az egyszerű életmód még nem martiromság. Komoly, értelmes célok teljesülése és az igazság diadalra segítése legalább olyan érdemes életcél, mint egy vigszínházi páholy, egy szép ruha és kalap.

A feleség: Nem vagy népgyűlésen, ne szónokolj. A frázis még nem igazság. — Egyoldalúsággal azt hiszed, hogy a nők választójoga paradicsommá változtatja a siralomvölgyet. Biztosíthatlak, épen olyan kalapok lesznek akkor is divatban, mint most, ha nem nagyobbak és a férfikollégák a népoktatási törvény revízióján kívül másról is társalognak majd a nőképviselekkel, ha csak mind nem lesz nagyon öreg és csunya.

A férj: Bánt, hogy amikor a nők ezreinek öntudatát ébresztettem fel agitációm-mal, téged még nem tudlak meggyőzni, hogy a ruhán, zsurokon, nyaralásokon kívül van a nők részére komolyabb hivatás is, amelyek becsületes betöltése nagyobb gyönyörűséget okoz, mintha az összes barátok megpukkadnának.

A feleség: Mindig általánosságban beszélsz. Annyi hajlam van, ahány nő és kinek a pap, kinek a papné. Engem már nem változtathatsz meg. Előbb gondoltál volna rá, hogy egy pápaszemes tudóst végy el feleségül, ne pedig egy szép fiatal, élnivágyó

nőt. Uj tavaszi küsztem kell nekem, nem választójog.

A férj: Nem emlékszem rá, hogy tudományos értekezéseket kívántam volna tőled. De utóvégre ez a dolog te rád is tartozik, a nők egyenjogúsításáért a nőknek is harcolniuk kell, elsősorban pedig a vezér nevének. Hiába hozakodom elé a legerősebb argumentumaival, olyan vagy, mint a rossz diák, aki nem akarja belátni, ha tanul, az csak az ő hasznára válik.

A feleség: Annyian vagytok ugyanis, a törvényjavaslatot nem nyújtják be egy perccel sem előbb, ha eggyel több ember kiáltja a tömegben: éljen a választójog. Sokkal több gondom van a magam bajaival, sem hogy az ország összes asszonyainak érdekeivel foglalkozzam.

A férj: Ezt a mondást nem most hallom először, talán évezredek óta átka ez az emberiségnek. Ezért kell a nagy többség fel-fogásával is megegyező eszméknek olyan nehéz küzdelmet megvívniok. A rövidlátás ragadós betegség. Mit törődöm a politikával, mondják még mindig nagyon sokan és nem gondolnak arra, hogy az országház üléstermében minden egyén háztartását, életmódját és jólétét is kormányozzák és mivel sokan nem törődnek, még többen nem törődhetnek vele, a maguk szájjának receptje szerint végzik a dolgot.

Női választójog. Ehhez neked semmi közöd sincsen? Neked teljesen mindegy, hogy a te leányod felcícomázott iátékbaba lesz-e, aki parancsóra mosolyog, táncol, korzozik, tenisszezik és férjhez megy, vagy öntudatos ember, aki nem a flirtelésben látja életcélját, hanem a munkában, legyen az akár közvetlen kenyérforrás, akár a gyermekének egészséges, felvilágosodott, intelligens szellemében való nevelése és a háztartás vezetése. Neked mindegy az, hogy a te leányod szerelmét érdekel, eltartással vagy akármmel megveszi-e valaki, vagy ő függetlenül azt választja ki magának élettársul, akihez esze és szíve vonzódik, őt pedig nem a szép ruhájáért vagy arcaért választja ki jóvendőbelije, hanem az egyéniségeért.

Nem azért vagytok szépek, kívánatosak bájosak és kedvesek, hogy tömegeknek tetsetek, hanem hogy megőrizték a családi tűzhely melegét és új erőt öntettek az élet harcában elcsüggedt férfiba. Öntudatlanul ugyanis ti kormányoztatok a világot, tesz meg fel a te makacs ellenállásod adta meg első sorban a gondolatot, hogy fel kellene tunyaságából rázni az egész női nemet; ha ez a hatás tudatos volna, sokkal egészségesebb képe volna a társadalomnak.

Remélem, már meggyőztelek és eljössz most velem a pártülésre.

A feleség: Nem vagyok olyan puha dió, bele kell nyugodnod, senki sem próféta a maga hazájában. Különbösen is ma péntek van és a Hanglíba kell mennem a társaságom rendes összejövételére.

A férj: Kár, pedig utközbén betérhetünk volna a divatárusnéhoz, láttam a kirakatban egy gyönyörű kalapot, sokkal szebb, mint a Bedőnéé.

K. I.

## Egészséges, erős fogakat kap a gyermek minden nehézség nélkül.

A csecsemők fejlődését szopós korokban a könnyen emészthető és tápláló Scott-féle Emulsió rendszeres szedése előnyösen támogatja. Különösen a fogzási időben mutatkozik szemelláthatóan ennek a régóta bevált gyermek-erősítő szernek a hatása. A Scott-féle Emulsió ugyanis az egészséges és erős fogacskák fejlődésére rendkívül fontos csontképző mézstartalmú sókat tartalmaz. A gyermekek állandóan vidámak maradnak és a külömben oly féltelmetes fogzástól alig vehető valami észre. A Scott-féle Emulsiót kellemes szedni minden évszakban, mindenkor élvezhető és hatása mindig változatlan; természetesen csak a valódi Scott-féle Emulsiónál és nem utáztatoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne, G. m. b. H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszertár után próbaadagot küldünk.



10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L.

# APRO HIRDETÉSEK

Vastag betűből szíjelt minden szög 10 fill. Apro hirdetések előre fizetendők.

## Levelezés

Keresem oly leány vagy fiatal özvegy barátságát, kivel a téli délutánokat és estéket kellemesen eltölthetném. Leveleket „Unalmasak a napok egyedül” jeligére a kiadóhivatalba kérem.

**Házassulandós figyelmébe!** Férjet keresnek: 28 éves vagyonos, csinos orosz hölgy, 22 éves német árva 400.000 korona vagyonnal, 18 éves egyedül álló porosz k. a. 100.000 vagy., 38 éves független gyermektelen özvegy 120.000 kor. vagyonnal, számos vagyonos magyar hölgy, gazdag amerikai hölgyek és sok száz vagyonos hölgy Európa egyéb országaiból. Komoly érdeklődőknek (ha vagyontalanok is) díjtalan felvilágosítást ad Schlesinger, Berlin 18.

27 éves kiszolgált katona vagyok, feleségül vennék egy szobaleányt, kivel egy gazdaságban foglalhatnánk állást. „Szobainas” jeligére írjanak a kiadóhivatalba.

33 éves, csinos, elvált asszony, magányos urhoz házvezetőnőnek, elmenne vidékre is. Cim a kiadóhivatalban.

Eleven nő szeretne délutánokként elszórakozni. Levelek „Vigan éljünk” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Jancsi és Julisnak levelei vannak a kiadóhivatalban.

P. J. Az általam adott találgára miért nem jött el? Levelemre választ kérek. „Első alkalom”.

„Első alkalom” jeligére levél van a kiadóhivatalban.

## Állást kapok

Német kisasszony, intelligens családnál felvétetik február 1-sőre. Cim a kiadóhivatalban.

Idősebb férfiakat és nőket felveszek. Cim a kiadóhivatalban.

## Különféle

**KARLSBADI kétszersült eredeti Sprudel viz 1 készült, 1 csomag 70, vagy 35 fillérért kapható a Deutsch üzletben.**

**Férfi kalapok** és sapkák, női, férfi, gyermek harisnyák és keztyűk, férfi és női téli ingek és nadrágok **legolcsóbban** Schwa z M. L.-nél Piac-utca 52., megyeház mellett.

**Cipész szerszám** és hozzávaló gépek eladók. Eötvös-utca 12. szám alatt.

Elveszett egy kis medalion a színháztól menve a Piac-utca 24-ig. A becsületos megtaláló vigye el Verböczy-utca 2. szám alá, ahol illő jutalomban részesül.

Kimaradt üzleti könyvek, indexek, kis bevásárló könyvecskék olcsón eladók. — Piac-utca 49., II. udvar.

Vizvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jótállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gvenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

Egy női íróasztal és egy fehér új vasgép eladó József kir. herceg-utca 21.

Ki szép és tartós c... óhajt venni vagy rendelni az bizalom... keresse fel **Falusi Károly** polgári és katonai cipész mestert. Csapó-u. 41.

**Welsz Ferencz** gépjárműre beállított asztalos műhelye. Modern konyha és előszoba berendezések készen is kaphatók József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

360 oldalas képes, nagy címtárral ellátott naptárunkat újonnan belépő előfizetők megkapják kiadóhivatalunkban. Piac-u. 49. szám alatt.

**Lóokrócok**, kocsitakaró-porrvák, legolcsóbban Fohn József zsáküzletében. Kereskedelmi és Iparkamara bérpalota. (A kir. törvénytörvény mellett.) Telefon 492.

**Telefon-könyvecskék**, csakis Debrecen és ezen hálózathoz tartozó községeket tartalmazók, felakasztható zsinórral, mai napig lezárva, 40 fillért kaphatók lapunk kiadóhivatalában.

## Állást keres

Bármilyen foltozást elvállalok Kossuth-utca 33. sz. alatt, a házmesternél.

Fodrászúri házakhoz ajánlkozok. Sziv-u. 6.

## Házak-Telkek

**Eladó ház**. Derecskén a főtéren egy három szobás, üvegezett előszoba, fürdőszoba, konyha, spájz, nyitott folyosó és pincéből álló modern külsővel ellátott ház elköltözés miatt azonnal eladó. A vételhez elegendő 7000 korona készpénz. Cim a kiadóhivatalban.

**Bocskay-kertben** 7 hold szőlő. elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett, félholdas részletekben is. eladó. Érkezni lehet Hadházy Dezsőnél. József kir. herceg-utca 33.

**Eladó 44 holdas birtok**, közel a városhoz. — Kellő gazdasági épületekkel, bérben is meghozza a hatos kamatot, csakis más vállalat miatt eladó. Érkezni Kigyó-u. 30. szám.

**Eladó tanya** az Ujföldön, a városhoz közel 11 hold, kedvező fizetés mellett. Késes-utca 86. szám.

## Lakások

Kétszobás lakást keres, fiatal házaspár. — Ajánlatokat kérem Piac-utca 49., II. udvar, I. emeleten leadni.

Kiadó egy csinosan butorozott, különbejáratos szoba. Piac-utca 58., II. em. 30.

Modern lakások a Piac-utca 77. szám alatt kiadók.

Egy szoba faskamarával együtt kiadó. — Hajó-utca 12. sz. alatt.

Kiadó kis udvarra nyíló szoba a Szalkai-u. 8. sz. alatt.

Felülmul minden más sört a

## Müncheni Spatensör

eredeti töltésű palackokban. — Ő felsége a király mindennapi itala. — Gyomorhaj, vérszegénység és o. soványosság ellen a legkellemesebb gyógyital. o

Kapható nagyban:

**Fischbein Jenő sörnagykereskedőnél**

Hatvan-utca 30. Telefon 10-5.

KICSINYBEN

az összes kávéházakban és minden jobb fűszer- és csemegeüzletben.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 34.

Uraim!  
Tanár urak!



A kollégium közvetlen közelében volna most egy nagyon kedves ház eladó!

A kollégiumhoz 4 percrenyire! A Görbe-utca 7. számú ház, hatalmas nagy telekkel! Most 18 ezer koronáért megkapható! A foglalt az iroda veszi fell!

Téglaépület, cseréppel fedve, a hátsó rész teljesen új. Téglakerítés az utcára. Van 2 rendbeli két-két szobás lakás, előszoba, konyha, spájz, nagy gazdasági udvar, ser-tésőlak, faskamara, gyümölcsös, termő gyümölcsfákkal.

Mi a menyasszony szükséglete? A hozomány! A szép kelengye!

Ezt megkapja készpénzben már 2 év múlva csekély havi befizetések ellenében a

## „MÄDCHENHORT“

egyesületbe való belépés által, mely az elmúlt év folyamán 620 tagjának 558.000 koronát fizetett ki. Ezen tagok mind-egyike körülbelül 200- koronát fizet be s ezért 900-000 koronát kap készpénzben.

**Felvételek** megállapított korhatár nélkül, felekezeti különbség orvosi bizonyítvány

Felvilágosítások díjtalanul és bérmentesen.

„Mädchenhort“, Erster allgemeiner Humanitätsverein zur Ausstattung heiratsfähiger Mädchen, Wien, 1., Franz Josefskai 48.

Elnök: gróf Mels-Colloredo Bezső, perjel.

Fő befizető hely Magyarország részére: Szmik Antal, Budapest, VIII., Stáhl-utca 1. sz. — Telefon: József 4-89.

Képviselők előnyös feltételek mellett felvétetnek.

Telefonszám 321. Telefonszám 321.

## Háztulajdonosok figyelmébe!

⊕⊕⊕⊕

Helyben 10 év óta fennálló elsőrendű vizvezetési, csatornázási és fürdőberendezési vállalat.

Elvállal jótállás mellett a legegyszerűbb-től legmodernebb kivitelig v zvezeték, csatornázás és fürdőberendezéseket, szakszerű kivittel, jutányos árban. Kívánatra költségvetések és tervek készíttetnek. A vízvezetési szabályrendeletnek megfelelően elvállalok vízvezetési átalakításokat és javításokat. A vármegyei, állami és városi állandó vállalkozó.

## Máthéi János

vízvezetési, csatornázási és épület bádigos munkák vállalata.

Iroda és műhely Darabos-u. 54. sz. Mintaraktár: Egyház-tér 5. szám.





valódi  
**KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA.**  
**MINŐSÉGE: ARANY**

**Nagy árleszállítás!**

**Grünfeld Adolf és Társa**

férfi- fiu- és gyermekruha-áruházában  
**Debreczen,**  
Kistemplom mellett.

**Megbecsülhetetlen**

és megfizethetetlen gyógyszerül szolgál **rheuma, köszvény, húlé** okozta **hasogatódás, nyílallás** és **szuródásoknál** a kiváló hatásu

**Csillag növényesszész.**

Hirét és közkedveltségét különösen annak köszönheti, hogy fent nevezett bajoknál kitűnő hatása van és már rövid idei használat után javulás és gyógyulás áll be.

**Gyomorgyengeség, szélgyörcs, lefolyás, köhögés, mellszorulás és több naponként előforduló bajnál :: kipróbált hatása van a ::**

**„Stella növény essentia fluid“-nak**  
1 üveg ára 40 fillér.

Mindkét kitűnő gyógyhatású szer több évi tapasztalás és kipróbálás után került forgalomba. Kiváló hatásuk rendkívül kedvelté és ismertté tette ugyannyira, hogy a legelterjedtebb házi szereknek tekinthetők.

Kapható a készítő **REICHARD SÁNDOR Csillag gyógyszer-tárában** Debreczen, Árpád-tér.

**Aspirin-Tabletták**

(a közismert fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig Aspirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üvegcső 20 félgrammos tablettával K. 1.20-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld und Leverkusen b. Mülheim am Rhein.



csak K 1-85  
" K 5-70  
" K 11-...

Tiszta agyagból készült szép piros

**cserép, fali téglá**

és legszebb nyersfalazati és

**kémény-tégla**

csak a

**Karczagi**

**agyagiparnál**

Karczagon szereshető be.



Felkar még most sem jegyezted meg magadnak, hogy csak **Jacobi antinicotin** szívorka-tüvelyt szívok!

Nagybani eladás Adolf és Alexander Jacobi, Wien VIII.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

**Réthy-féle pemetefü cukorkánál,**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a **RETHY** név.

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 K. Mindenütt kapható. Csak Réthy-félét fogadjanak el.

**Donogán és Somossy**  
DEBRECZEN, Kistemplombazár

**Menyasszonyi kelengyék,**  
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők, flanel takarók nagy raktára.

Ocsó árak! :: Előzékeny kiszolgálás!

945 945 945  
945 945 945  
TELEFON: 945.  
**SZÉN ÉS TŰZIFA**  
legelősbban  
**Szügyi Sándornál,**  
„Hungária“-malom mellett.  
945 945 945  
945 945 945

**WASHALL**  
**legjobb mosószer**  
Washall Company Wien  
II. Kurzbauergasse 3.

Kapható **Friss Sander** kereskedőnél Debreczen.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszser a

**Hollandi**

**Gyomoreseppek**

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

**Mihalovits Jenő**

gyógyszertárában Debreczenben.

**Holland-Amerika Vonal, Rotterdam**

Németalföld-Amerikai Gőzhajózási Részvénytársaság Magyarországon bejegyzett cég.

Hetenkénti hajójaratok

**Rotterdam-Newyork-Kanada** között.

Iroda: Budapest, VII., Thököly-ut 10.

## NEIGE DE FLEURS

## „VIRÁGHÓ”

az újfajta, tudományosan készült  
**kéz- és arczkrém**  
 a jelenkor legjobb higiénikus piperesere.  
 Tuba 80 fill. Mindenképp kapható. Doboz K 1-60.



## 1913. évi január hó 15-én kezdődő „Leltározás”

előtt

az összes raktáron levő áruk mélyen leszállított árban szerezhetők be

## Halmágyi Sámuel

fő és fióküzleteiben Piac-utca.

## Nagy raktár, :: dus választék

Plüsch kabátok, Bundák, Raglanok, Szörme kabátok, Pongyolák, Blouzok, estélyi  
 ruhak, costumok és mindenemü szörme árukban.

Leszállított olcsó árak minden osztályban.

Menyasszonyi kabátoknál nagy árengedmény.

## ! Halesontnélküli fűzők !

Francia reform szabásu fűzők mérték szerint 2 nap alatt  
 legpontosabban készíttetnek. :: Női kiszolgálás.

Schön Sándornál Debreczen, Piac-utca 14. Csapó-utca sarok.



Linoleum

gyári raktár.

Telefon: 6--44.

Haas Lipót Debreczen, Piac-u. 58. sz., megyeház mellett.

## Olcsó árak.

## Linoleum szőnyeg-osztály:

1 mtr Linoleum-szőnyeg 67 cm . . . . .	K 1'70
1 » Linoleum-szőnyeg 90 cm . . . . .	K 2'15
1 » Parafa-linoleum 67 cm . . . . .	K 1'95
1 » Parafa-linoleum 90 cm . . . . .	K 2'60
1 □ mtr Linoleum-szőnyeg . . . . .	K 2'50
1 □ mtr Parafa-linoleum . . . . .	K 2'85
1 □ mtr Sima-linoleum . . . . .	K 3'45
1 □ mtr Inlaid-linoleum. . . . .	K 4'50
1 drb Linoleum-szőnyeg <sup>200/250</sup> . . . . .	K 17.—
1 » Linoleum szőnyeg <sup>200/300</sup> . . . . .	K 21.—
1 » Parafa-linoleum . . . . .	K 14'25
1 » Parafa-linoleum <sup>200/250</sup> . . . . .	K 17'10
1 » Linoleum-mosdóelő <sup>200/95</sup> . . . . .	K 1'90
1 » Linoleum-mosdóelő <sup>70/100</sup> . . . . .	K 2'90
1 » Parafa-mosdóelő <sup>70/115</sup> . . . . .	K 3.—
1 » Parafa-mosóelő <sup>90/130</sup> . . . . .	K 4'50

## Szövet szőnyeg-osztály:

1 mtr Juta-szőnyeg 65 cm la . . . . .	K —80
1 » Juta » 90 » la . . . . .	K 1'75
1 » Brüsszeli» 70 » la . . . . .	K 2'70
1 » Brüsszeli» 90 » la . . . . .	K 3'85
1 » Velvet » 70 » la . . . . .	K 5'90
1 » Velvet » 90 » la . . . . .	K 8'50
1 » Ridderminsterszőnyeg 90 » la . . . . .	K 4'80
1 » Hollandszőnyeg 90 » la . . . . .	K 5'50
1 » Juta Smyrna-szőnyeg <sup>200/300</sup> cm . . . . .	K 16'25
1 » Perzsa im. » <sup>200/300</sup> » . . . . .	K 27.—
1 » Tapestry » <sup>175/250</sup> » . . . . .	K 22'50
1 » Tapestry » <sup>200/300</sup> » . . . . .	K 33'75
1 » Biskra » <sup>175/250</sup> » . . . . .	K 44.—
1 » Biskra » <sup>200/300</sup> » . . . . .	K 64.—
1 » Velvet Special » <sup>200/300</sup> » . . . . .	K 72.—
1 » Argaman » <sup>200/300</sup> » . . . . .	K 97.—